

IGEHIRDETŐ

Az Erdélyi Református Egyházkerület folyóirata

Petőfi Sándor

Fekete kenyér

Miért aggódol, lelkem jó anyám.
Hogy kenyeredek barna, e miatt?
Hisz meglehet: ha nincs idehaza,
Tán fehérebb kenyérrrel él fiad.
De semmi az! csak add elém, anyám,
Bármilyen barna is az a kenyér.
Itthon sokkal jobb ízű énnekem
A fekete, mint máshol a fehér.

TARTALOM

Tanulmány

William Barclay: Az igazi szőlőtő. János 15,1-17	363
--	-----

Vasárnapi prédikációk

Borbáth Dániel: Tudja a ti mennyei Atyátok. Máté 6,34	366
Bustya Dezső: Beteljesedő ígéret. János 14,1-3	369
Csiha Kálmán: Az aratás és ami előtte van. Galata 6,7-8	371
Csiha Kálmán: A vak meggyógyítása. Márk 8,22-26	374
Hegedüs Loránt: Szentlélek a jézusi megdicsőülés Lelke. János 7,37-39	377
Hegedüs Loránt: A szeretetben meggyökereztető Lélek. Efézus 3,18	379
Froukje de Hoop: Anániás és Safira. Apostolok cselekedetei 5,1-11	381
László Dezső: Az Ige után való éhség és szomjúság. Ámós 8,11-13	385
László Dezső: Az életnek kenyere. Kolossé 1,15-20	389
Pásztori Jenő: Vetés és aratás. Galata 6,9	392
Eduard Thurneysen: A Szentlélek hatalma. Róma 8,11	394

Esketési beszéd

Nagy László: "És lesznek ketten egy testté". Márk 10,8	397
--	-----

Temetési beszédek

Molnár Károly: Hitünk vigasztalása. János 17,24-26	399
Nagy László: Akik Istent szeretik. Róma 8,28	400

Tanulmány

William Barclay

Az igazi szőlőtő

János 15,1-17

Jézus itt a vallásos zsidó népi örökségben gyökerező képet használ. Az Ószövetségben gyakran találkozunk Izráellel a szőlőtő vagy a szőlős használatában. "A Seregek Urának szőlője pedig Izráel háza" (Ézs 5,1-7). Az az üzenet, amelyet az Úr Jeremiás által küld népének, így hangzik: "Pedig én úgy plántállak vala el téged, mint nemes szőlővesszőt" (2,21). Ezékiel könyve 15. fejezetében, valamint a 19,10-ben Izráelről mint szőlőtőről beszél. Hasonlóképpen szól Hóseás próféta: "Buja szőlőtő az Izráel" (10,1). "Egyiptomból szőlőt hozál ki" - éneкли a zoltáros, aki visszaemlékezik a népnek a rabszolgaságból való kiszabadítására (80,9). Ez a képzet olyannyira elevenen élt, hogy végül is a szőlőtő Izráel jelképe lett. A Makkabeusok korában kibocsátott pénzérméket a szőlőtő képe díszítette. Híres volt még a jeruzsálemi templom homlokzatára aranyból elkészített szőlőtő is. Jeles emberek tekintették dicsőségnek azt, ha drága aranyon nemes szőlőt szerezhettek. A szőlőtő vitathatatlanul a zsidó képzeletvilághoz tartozott. Izráel népe az Úr által ültetett szőlőtő volt.

Jézus önmagát igazi szőlőtőnek nevezte, valódi nemes szőlőtőnek. Mit takar az itt használt alethinós kifejezés? Jelentése: valódi, igazi, valóságos. A következőről van szó. Az Ószövetségben a szőlőtő hasonlata minden esetben az elfajulás összefüggésében szerepel. Ézsaiásnál a szőlőtő elvadt. Jeremiás miatt panaszkodik, hogy a nép "idegen szőlőnek fattyúhajtásává változott". Hóseás a szőlőtő túlbujánzása miatt kesereg. E helyen Jézus mintha ezt mondaná: "Azt hiszitek, hogy ti Isten szőlőjének nemes hajtásai vagytok, mivelhogy Izráel népéhez tartoztok. Csupán azért, mert zsidók vagytok, s mert Isten népének tartjátok magatokat, csupán csak azért, mert faj, születés és nemzetség szerint Izráelhez tartoztok, mindjárt Isten szőlőjének hajtása is vagytok. Azonban Izráel semmi esetre sem az igazi szőlőtő, hanem az elkorcsosodott szőlőtő, amiképpen azt prófétáitok felismerték. Én azonban az igazi szőlőtő vagyok. Az a tény, hogy ti zsidók vagytok, önmagában még nem elég ahhoz, hogy megszabaduljatok. Csak a velem való közösség, a bennem való hit szabadíthat meg benneteket. Mert én vagyok Isten szőlőtőkéje, nektek pedig hozzám kötődő szőlővesszőkké kell válnotok. Ezzel Jézus egészen világosan kimondta, hogy nem a zsidó vérük, hanem egyedül csak a Jézusban való hit mentheti meg őket. Nem külső adottságok által jutunk el az Istennel való helyes viszonyra, hanem egyedül csak a Jézus Krisztus barátsága által.

Jézus pontosan tudta, hogy mit fejez ki e kép által. Palesztina földjén mindenfelé természetek szőlőt. Ahhoz, hogy elsőrendű termék nyerjenek, nehéz munkát kellett végezniük. A szőlőt általában teraszosan művelték. A talajt nagyon jól elő kellett készíteni, alaposan meg kellett tisztítani. Némely helyen lugast neveltek, máshol pedig rövid karókra támaszkodva az indák a föld felszínén kúsztak. A parasztházak ajtaját sokan szőlővel futtatták körül. De bárhol fogtak is szőlőneveléshez, a talaj minden esetben a leggondosabb előkészítést igényelte. Mivel a szőlő gazdagon hajtott, erőteljesen vissza kellett metszeni. Az egyes töveket legkevesebb két öl távolságra ültették egymástól. Az első három évben a fiatal tőke termését nem engedték kifejlődni. Évenként megnyesték, hogy jobban fejlődjék és erőteljesebb lehessen. A kifejlett tőkét december-január folyamán metszették. A szőlőtő hajtásai nem egyformák: némelyikük gyümölcsöt terem, másikuk

nem. A természetlen vesszőket irgalmatlanul, visszavágják, hogy ne szívhassák el a tőke erejét. Alapos metszés nélkül nem várható jó termés. Ezt Jézus is nagyon jól tudta.

Érdekes, hogy a szőlő fás részének nem lehet hasznát venni. Ehhez túlságosan puha. Az év bizonyos szakában a templomi áldozatok bemutatásához fát kellett összehordani, hogy segítségével elégessék az áldozati állatot. Erre a célra tilos volt szőlőfát szállítani, mert nem felelt meg rá. A venyigét csak örömtűzek gyűjtására használták, s ily módon semmisítették meg. Erről is tudása volt Jézusnak, amikor képes beszédben szólt.

Azt mondta, hogy ez érvényes az ő követőire nézve is. Némelyek közülök gyümölcsstermő vesszők, mások azonban haszontalanok, mert nem teremnek gyümölcsöt. Vajon mire gondolt Jézus akkor, amikor olyan vesszőkről beszélt, amelyek nem teremnek gyümölcsöt? Erre a kérdésre kettős feleletet adhatunk. Először azokra a zsidókra gondolt, akik Isten szőlőjének hajtásai voltak ugyan, miként azt a próféták kijelentették, mégsem voltak hajlandók Jézusra hallgatni, nem fogadták be Jézust, és emiatt elhalt venyigének számítottak, melyet semmire sem lehet felhasználni. Ezenkívül még egy általános jelentőségű dologra gondolt Jézus. Azokra a keresztyénekre utalt, akiknek hite csupán a száj vallástételében állt, ahelyett hogy keresztyéni életet folytatnának. Azokra az emberekre utalt, akik a cselekedeteket szavakkal helyettesítették. Azokra a keresztyénekre gondolt, akik a haszontalan venyigéhez hasonlóan csak leveleket hajtának, de gyümölcsöt nem teremnek. És gondolhattott azokra a hűtlenkedőkre is, akik a keresztyéni híradást meghallották és befogadták, de mesterüket később mégis megtagadták, holott előzően megfogadták, hogy neki fognak szolgálni.

Eszerint háromféleképpen válhatunk haszontalan szőlővesszővé. Úgy, hogy nem hallgatunk Jézusra. Úgy, hogy meghallgatjuk őt s vallást is teszünk róla, de anélkül, hogy hitvallásunkat cselekedetünkkel megerősítsenék. Úgy is, hogy elismerjük őt Úrnak és Mesternek, de később, amikor úgy érezzük, hogy nehéz utakon vezet, amikor szívesebben cselekedjük saját akaratomkat, mint az övét, akkor eltávolodunk tőle. Sohase feledjük el, hogy az Újtestamentum egyik alapvető gondolata az, hogy a haszontalan élet veszedelemre visz. A gyümölcstelen vesszők sorsa a pusztulás.

Ez az igeszakasz arról is beszél, hogy nekünk Jézusban kell maradnunk. Mit jelent ez? Kétségtelen, hogy a kifejezés misztikus jelentéssel is rendelkezik. A keresztyének titokzatos módon Krisztusban vannak, Krisztus pedig bennünk van. Ugyanakkor sokan vannak esetleg az emberek túlnyomó többsége -, akik nem misztikusak, akiknek nincs misztikus élményük. Ha mi is ezek közé tartozunk, ne csüggedjünk el. Ezt a kifejezést ugyanis jóval egyszerűbben is fel lehet fogni, igazságát egyéssen közvetlen módon mi magunk is megérthetjük.

Megkíséreljük ezt egy emberi példával megvilágítani. Igaz ugyan, hogy az ilyenfajta összehasonlítások tökéletlenek, mégis olyan fogalmakat kell használnunk, amelyek mindnyájunk számára érthetők. Mondjuk például azt, hogy egy gyenge akaratú ember kísértésbe esett, minek következtében élete összekuszálódott, ő maga pedig a lelki-szellemi összeroppanás felé halad. Tételezzük fel, hogy emberünknek van egy szerető szívé, nagy lelki erővel rendelkező barátja, aki kimentti őt kétségbeesett helyzetéből. Ezek után csupán egy lehetősége marad arra, hogy vissza ne essék, hanem a jó úton maradjon: mindenáron fenn kell tartania a kapcsolatot barátjával. Ha a kapcsolat megszűnik, akkor újból feltámad annak a veszélye, hogy ismét gyöngesége áldozatává válik. Csakis az erősebb barátal fenntartott kapcsolat képes őt megóvni ettől. Milyen gyakran találtak elesett emberek menedéket olyan embertársuknál, aki mellett biztonságban érezhették magukat. Azonban mihelyt egyedül maradtak vagy pedig az önállóság útját kezdték járni, nyomban süllyedni kezdtek. Szüntelenül kapcsolatban kell lennünk a jóval ahhoz, hogy a bennünk lakozó gonoszt és alantast le tudjuk győzni. Egy kereskedő, aki egy kicsiny üzletet tartott fenn, a hátsó raktárszobában egy lelkész képét őrizte. Úgy tisztelte azt az embert, mint egy hőst, kinek példája őt jóra serkenti. Olyankor, amikor kísértést érzett, hogy valamelyik

ügyfelét becsapja, hátrament a kis szobába, megnézte a fényképet, és többé nem volt rajta hatalma a csábításnak. A szüntelen kontaktus a jóval őt is jóvá változtatta.

Valahogy így van a Krisztusban maradással is. Jézus életének titka az Istennel való kapcsolat volt, Jézus újra és újra visszavonult, hogy egyedül lehessen Istennel. Jézus mindenkor Istenben maradt. Így kellene ennek lennie Jézus között és közöttünk is. Szüntelen kapcsolatban kell maradnunk vele. Ez azonban csak akkor lehetséges, ha megteesszük a szükséges lépéseket. Ne legyen olyan nap, amikor nem az ő jelenlétében élünk, amikor nem az ő beszédére hallgatunk, amikor nem őt kérjük, amikor nem őt dicsérjük, de amikor neki engedelmesszük és az ő parancsolata szerint cselekszünk (Jn 14,21).

A benne való megmaradásra buzdító felhívás azt is tartalmazza, hogy Isten Igéje és Szentlelke által mindig a közelünkben van. Benne maradni ekképpen azt jelenti, hogy Igéje mértéke alatt maradunk, hogy az ő beszéde és igénye szerint élünk.

Végezetül még meg kell jegyeznünk azt, hogy a Jézus jó tanítványának két jellemző vonása van. Először a tulajdon életének állandó gazdagodása, mivel a Jézussal való kapcsolat folytán gyümölcsstermő szőlővesszővé vált. Másodszer Isten dicsőségére szolgál, mivel életvitele által az emberek gondolatait Isten felé irányítja, aki őt olyanná alakította, mint amilyennek látják. Ha sok gyümölcsöt termünk és Jézus tanítványának bizonyulunk, akkor Isten dicsőíttetik. Ezt mondja Jézus. A legnagyobb tisztesség számunkra, keresztyének számára az, hogy életünk és viselkedésünk által Istent dicsőíthetjük.

Fordította: Balogh Béla

(Johannesevangelium. Aussaat Verlag, Wuppertal 1970. II. kötet.)

Vasárnapi prédikációk

Borbáth Dániel

Tudja a ti mennyei Atyátok

~~Alapige: Máté 6,34~~

Bibliolvasás: Máté 6,25-33

A most felolvasott bibliai rész is bizonyosság arról, hogy Jézus nem tőlünk távoli, képzeletbeli világban, hanem a földi élet mindennapi nehézségei között élt és gondolkozott. Figyelő szeme, részvétellel telt szíve, segíteni kész ajka és keze a mindenkori élet nehézségeivel küzdő, szegénységet szenvedő atyafiaival volt.

E szavak: "ne aggodalmaskodjatok", akármilyen határozottan is hangzanak, nem az életet nem ismerő, a világtól távol élő tanító leckéztetése, hanem a megértő pásztor szeretetének megnyilatkozása.

Amikor most a szószékről Jézus "ne aggodalmaskodjatok" tiltása hallszik, nehogy arra gondoljátok, hogy a valóságot nem ismerő igehirdető kemény beszéde fog most hangzani. A világért sem. Mi Jézus lelkével megértjük azokat a testvéreinket is, akik a mai Ige felolvasása után magukban talán úgy gondolkoznak, hogy nekik mégis joguk van aggodalmaskodni, hisz oly nagy a család, hisz oly nehéz a sok gyermeknek biztosítani a mindennapi ételmet és ruházatot. Mondhatja valaki - s mi megértjük az ilyen lelket is -, hogy szép, költőien szép, amit Jézus az ég madarairól és a mezők liliomairól mondott, de kétezer év óta, mióta ezeket tanította, állandóan van éhség és állandóan van ruhátlanság ezen a világon. Valóban nagyon nehéz a létért való küzdelem.

Jézus megértő szeretete éppen az ilyen kérdések közt kíván eligazítani bennünket. Alapigénkben éppen a te dolgaidra tekint. Reád néz, ki naponta dolgozol a mindennapi kenyérért, aki naponta jársz vásárolni, hogy legyen enivaló a családi asztalon és legyen ruha a gyermekeknek és az öregeknek. Jézus sehol nem mondja azt, hogy ezt ne tegyük. Nem von el szavaival a mindennapi kenyérkereső munkától. Isten rendelte ezt a kötelességünket is, és minden becsületes ember szívében ott van a gondoskodás felelőssége. Mindezt azonban lehet végezni olyan lelkiállattal, mely megbénít és Istennek nem tetsző utakra visz. De lehet oly módon is gondoskodni élelmünkről, ruházatunkról, hogy e munkánk hit által istentiszteletté lesz.

Ne aggodalmaskodjatok! Tehát a lelkületünkről van szó, sőt többről: magáról a lélekről van szó. Aki aggodalmaskodva indul munkába, megy kenyérért, ruházatért, az elszakad Istentől s más hatalmasságok kezébe kerül. A Hegyi beszéd e szavaiban is tulajdonképpen döntésre való felhívás hangzik. Hinni az Úrnak! Mert az, aki hisz és teljes bizalommal adja át szívét az Úrnak, az igazi békés és reményes lélekkel fáradozik a munka mezején, a családjában. A hit nélkül aggodalmaskodó felesleges lelki gyötrelmekbe hajtja magát, és Isten előtt nem kedvesen cselekszik, mert másra tekint s nem gondviselő bölcs Urára.

Az aggodalmaskodó szakadatlan azt tapasztalja, hogy az aggodalmaskodás mennyire igénybe veszi egész lényét, mennyire megbénítja és rosszkedvűvé teszi. Az ilyen léleknek elerőtlenedik vagy teljesen el is marad az imádsága. Eltűnik életéből az öröm. Félelmek rabja lesz. Kérdések gyöttrik. Nincs percnyi békesége sem. A családban is idegeskedik, ingerült. Jézus szerint ezt a pogányok teszik. Vagy-vagy - döntenünk kell!

Senki sem szolgálhat két úrnak. Vagy Istené s akkor egészen az övé, vagy nem. Ne gondoljátok, hogy az aggodalmaskodás ártatlan bűn és nem olyan

komoly dolog, mint a Hegyi beszédben tárgyalt többi bűn, mint pl. a harag, a paráznaság, az ölés, a hamis eskü.

Az aggodalmaskodás is bűn, mert az ilyen lélek nem hisz Isten istenségében. Nem hiszi, hogy Isten mindenható, mindenütt jelenvaló. Nem hiszi, hogy Isten örök szeretet. Így a hit nélküli aggodalmaskodó mindazt, amit Isten alkotott, mindazt, ami az ő tulajdona, Istentől függetlenül idegen hatalmak birtokában látja. Az aggodalmaskodó Isten nélkül gondol a kenyérről és a többi javakra. Megfosztja Istent isteni dicsőségétől. Hitetlenségében úgy szól, mint az Ézsaiás korabeliek: ügyemmel nem gondol Istenem.

Ez a hit nélküli gondolkodás vezet a hálátlanság bűnéhez. Jézus ezt Igénkben így mutatja: Avagy nem többé az élet, hogynem az eledel, és a test, hogynem az öltözet? Ez azt jelenti, hogy Isten megadta számunkra az élet nagy ajándékát. Ahelyett, hogy hálás örvendezéssel élénk és hálaadással dicsőrnénk az ajándékozó Úr szeretetét, még a kisebb dolgokra nézve is az aggodalmaskodás kérdéseivel bántjuk őt.

Gyakran lesz az így aggodalmaskodó restté. Ez is bűn. Nemcsak a lelket, de a kezeket is megbénítja az aggodalmaskodás. Sötét látással aggódva töpreng az aggodalmaskodó. Leeresztett kezeivel nem hajlandó együtt munkálkodni Istennel, kiről Jézus ezt mondta: "Az én Atyám mindez ideig munkálkodék, én is munkálkodom" (Jn 5,17). Az aggodalmaskodás eredménytelen, gyümölcstelen állapot. Jézus ezért mondja: "Kicsoda pedig az közületek, aki aggodalmaskodásával megnövelheti természetét egy arasszal?"

Az aggodalmaskodó életből eltűnik a hit, a hála és a munka. Jézus éppen ezeket akarja visszaadni, mikor megmutatja az ilyeneknek azt, mit láthatunk kapcsolatosan a természet nagyszerű világában. "Tekintsetek az ég madaraira! Vegyétek eszetekbe a mezők liliomait!" Ti tekintsétek meg, ti vegyétek eszetekbe! - Éppen ti, az aggodalmaskodók!

Az égi madár nem vet, csűrbe nem takar, de íme, a mennyei Atyátok eltartja ezeket. A mezők liliomai nem munkálkodnak, nem fonnak, s mégis szebben öltözködnek, mint a gazdag Salamon király minden dicsőségében. Látjátok, ezek az egyszerű teremtmények azt hirdetik, hogy a világ felett áll a gondviselő Istenetek, a Mennyei Atya, ki valóban gondoskodó Úr. Az egész teremtettség mindenség nemcsak azt mutatja, hogy Isten bölcsen megalkotta az égi testeket, az élő állatokat és a növényeket, hanem hogy el is tartja azokat. Milyen hittel értette meg ezt a zsoltáríró, midőn így énekelt: "Megeléjtetnek az Úrnak fái, a Libanonnak cédrusai, melyeket plántált: melyeken madarak fészkelnek; az eszterág, amelynek a ciprusok a háza. A magas helyek a vadkecskéknél, a sziklák a hörcsögöknek menedéke." "Mindazok tereád néznek, hogy megadjad eledelüket alkalmas időben. Adsz nekik, és ők takarnak; megnyitod kezedet, és megtelnek a te jóvoltoddal" (Zsolt 104). Így vannak mindenképpen az Úr gondviselő kezében. Ő pedig nektek mennyei Atyátok. Elfelejtkezhetik-e az atya gyermekéről? Aggodalmaskodhatsz-e, mikor ilyen Atyád van, ki mindenható és szerető Atya? Jézus így tárja fel ezt egészen egyszerűen, de meggyőzően az aggodalmaskodók előtt. Ha így gondoskodik a kicsiny madárról és a kis virágról, miképpen ne viselne gondot arra, akit saját képére s hasonlatosságára alkotott? Kicsiny hitünk helyett legyen teljes hitünk, hisz így szól az Úr: "Hát elfelejtkezhetik-e az anya gyermekéről, hogy ne könyörüljön méhe fián? És ha elfelejtkeznének is ezek: én terölád el nem feledkezem" (Ézs 49,15).

Az ég madara és a mezők lilioma azonban nem csak ezt tanítja. Nemcsak megmutatják a hit titkát, hanem azt is, miképpen lesz a hit engedelmisséggé, életet átható békességgé, boldog léletté. Ha úgy nézzük ezeket, amint Jézus reámutatott naponkénti életünkre, akkor azt mutatják, milyen is az igazi teremtmény viszonya Teremtő Urához, mennyei Atyájához. Példát adnak, miként lehet előtte élni engedelmesen. Látjátok, ezek az égi madarak, melyek oly szépen énekelve szállnak a magasságban, örvendezve, csendben pihennek fészkeiken, nem nyugtalanok. E mezei liliomok, melyek csendben virágozva szépítik Isten világát, azt mutatják nektek, aggódó, idegeskedő nyugtalanoknak, hogy miként lehet csendben élni, hogy miként tudjuk hivatásunkat betölteni. Ezek nem aggodalmaskodnak a holnap felől, hanem örvendeznek a mában.

Így kell neked is, testvérem, reménységgel várni, mert a maga idejében mindent megad számodra a mennyei Atyád. Eljön a tavasz, eljön az életet adó napsugár a te életedben is, mert felelted mennyei Atyád uralkodik.

Miként tanítanak ezek bennünket élethivatásunk nyugodt és örvendező betöltésére? Most nézz reájuk, s róluk hittel és bizalommal tekints gondviselő Uradra. Lehet, te erre azt válaszolod: nekem gondolkozó eszem van, nekem idegeim vannak, ezért ideges, sőt nyugtalan lehetek. Ó, helytelenül gondolkozó testvérem, éppen neked szól az Ige: Ne aggodalmaskodj! Mikor Jézus az aggodalmaskodót kicsinyhitűnek nevezi, akkor annak a hitén kíván változtatni. A hit forrására, a hit erőforrására mutat reá alapigénk e mondatával: Jól tudja a ti mennyei Atyátok! Ez a hit: mindenható és mindentudó. Atyám jól tud mindent. Jól tudja, mire van szükségem! Ezért ne aggodalmaskodjunk, hanem bízunk benne.

Életem egy idejében együtt munkálkodtam az Úr egy olyan szolgáló leányával, aki az evangélium mélységéből sok örvendetes üzenetet hozott elének igemagyarázataival. Ez az öröm ellentéte volt az aggodalmaskodásnak. Ágya felett sokszor elnéztem kemény fatáblán az Igét: "Tudja a ti mennyei Atyátok." Ez az Ige magyarázta meg a sok szolgálatban elhangzott evangéliumi bizonyágtételét. Ez a hitünk erőforrás valóban. Bár úgy szólana ma ez az igehirdetés, hogy láthatatlanul is legyen életünk felett Jézus ezen evangéliumi szava: Tudja a ti mennyei Atyátok, mire van szükségetek! A golgotai keresztfáról is ez hangzik a hívőknek: Tudja a ti mennyei Atyátok. Tudta, mire volt szükségünk, s a Megváltó drága vére értünk hullott, mert tudta, mire van szükségünk. Büntől való szabadulásra, tiszta életre. Tudta, mire volt s van szükségünk a legnagyobb nyomorúságban. A bűnbocsánat drága vére a mienk. Mikor Pál apostol ezt a nagy áldozatot megértette, mai Igénket szinte visszhangozva, a hit hálás bizonyágtételével ezt írta: "Aki az ő tulajdon Fiának nem kedvezett, hanem őt mindnyájunkért odaadta, mi módon ne ajándékozna vele együtt mindent minékünk" (Róm 8,32)?

Ez az a győztes lelkület, melyet aggodalmaskodó mai kicsinyhitűeknek Jézus a Hegyi beszéd e szakasza által adni kívánt nekünk. Istennel együtt munkálkodva, ezzel a hívő lélekkel gondoskodjunk szereteteinkről. Így dolgozunk örömmel a mindennapi kenyérért s minden másért, amire testünknek, lelkünknek szüksége van.

Aki hitben mindezt megérti, annak nem megütközés, hanem még inkább hitet adó Jézus ama mondata, mely alapigénk vége: "Hanem keressétek először Istennek országát és az ő igazságát, és ezek mind megadatnak néktek."

Íme, ez a mi igazi életcélunk. Sokkal nagyobb cél, mint a mit együnk, mit igyunk, mivel ruházkodjunk kérdése. Isten országa és az ő igazsága! Milyen igazi magas cél! Eljutni ide. Keresni ezt. Erre hajtson szívünk. Úgy éljünk, hogy eljussunk Isten országába, hogy annak élő és boldog polgárai lehessünk. Jézus Krisztus kegyelme azt jelenti, hogy te is, én is eljuthatunk oda, ha igaz szívvel átadjuk magunk neki. Isten országa benne érkezett el hozzánk s általa ma is és a jövőben is a mienk. Mindörökké az. Itt ígéreteket ad, és megmutatja most is, melyek ez ország törvényei, hogy tudjuk, lássuk az utat, melyen járunk kell. Táplál az úrvacsorában bűnbocsánata jegyeivel, s az örök élet zálogát nyújtja, hogy legyünk a reménységben hívők és a tiszta életben engedelmesek. Így kell keresni ezt az országot a templomban, az Úr asztalánál, a naponkénti áhítatunkban s az engedelmes szeretetszolgálatunkban.

Tekints az ég madaraira, a mezők liliomaira, s hidd, amit az Úr Jézus Krisztusban kijelentett uralmáról, gondoskodó szeretetéről.

Egy édesanya egyszer kisfiával egy sugárúton ment. Az út szélére jegenyefák voltak ültetve. A fiú, amint e jegenyesort látta, sírni kezdett s azt mondta, hogy ott az út végén elakad a kocsi, nem fér át a szűk helyen. Az aggódo fiát az édesanya azzal csendesítette, hogy az út összeszűkülése csak a látszat csalódása. Jártam már arra, biztos áthalad a kocsi. Az aggodalmaskodó sokszor látja így élete végét, mint e kisfiú. Összeszűkült úton elakad életünk szekere. Jézus Krisztus ma azt mondja, ne aggodalmaskodjatok. Én már jártam azon az úton. Csak a látszat csalódása az, hogy ott nem lehet áthaladni. Átmentem a halál árnyékának völgyén is. Ne aggodalmaskodjatok!

Hittel és bizalommal nézzünk életutunk végére. Ne aggodalmaskodva, hanem keressük Isten országát és az ő igazságát. Öleljük át drága Megváltónkat, kövessük őt s meglátjuk: célhoz érünk. Nagypéntek után jött a húsvéti diadal. Ez a mi utunk is Isten kegyelméből, ha hiszünk, ha Jézussal járunk. Ne félj! Ne sírj! Ne aggódj, hanem higgy.

Tudja a ti mennyei Atyátok, mire van szükségetek! Jól tudja szerető szíve s mindenható keze! Ámen.

Bustya Dezső

Beteljesedő ígéret

Alapige: János 14,1-3

Bibliaolvasás: Máté 17,1-13

I.

A legtöbb ember, aki valaha csak Bibliát vett a kezébe, legalább az első fejezetet, a Szentírásnak a világ teremtéséről szóló híradását elolvasta. A teremtés története azzal végződik, hogy Isten a hetedik nap nem teremtett semmit. Akkor megnyugodott. És ahogy az ember minden teremtett dologban gyönyörködik, úgy a nyugalom is az ember javára van. Mi lenne, ha ezen a világon örökösen csak dolgozni kellene és sohasem tudnánk igazán megpihenni? Mi lenne, ha a nagy vándorlásban sohasem lenne megállás? Ha a gondok, aggodalmak között sohasem találna nyugalomra a belső emberünk, a lelkünk? Isten nyugalmat szerzett nekünk! A vele való közösségben nyugalom, békesség és öröm van.

Csakhogy ezt a nyugalmat, ezt a belső békét megzavarta az a törés, amit az Istentől való elszakadás jelent, s amiről szintén a Biblia első lapjain olvashatunk. Ha a földi életben nincs igazán nyugalomunk, az a mi bűnös természetünknek egyenes következménye. Az Isten elleni lázadásunknak, a tőle függetlenedni akaró törekvésünknek egyenes következménye az, hogy az "édes élet" keserves, nyugtalan étletté vált. Ahogy a költő oly szép és oly mély gondolattal kifejezte:

Nincs nyugalom, nincs nyugalom,

A szív, amíg ver, mindörökre nyugtalan...

Mi azonban keressük a nyugalmat. Mondogatjuk is egymásnak a nagy csapások, próbák és nyugtalanságok idején: Kérlek, nyugodj meg, szedd össze magad! Ettől azonban még nem nyert nyugalmat senki sem. Amikor ott állsz a koporsó mellett drága szeretted hamvainál, mindhiába mondják, hogy "nyugodj meg". A baj éppen az, hogy nem találsz megnyugvást. Akkor aztán beveszel vagy beadnak neked egy nyugtatót, s az pár órára elkábít, de a fájdalom ismét tovább fáj. Mi nem tudunk nyugalmat találni, még kevésbé egymást megnyugtatni. Akkor hát mit tehetünk?

Figyeljünk Jézus szavára! Olyan valaki szól hozzánk, aki megjárta a legnagyobb gyötrelmek mélységeit, aki a kimondhatatlan testi és lelki fájdalmak kínjait hordozta el értünk. Ő szól nekünk: "Ne nyugtalankodjék a ti szívetek..." De az ő szava nem csupán annyi, mint amennyit mi szoktunk mondani: nyugodj már meg, szedd össze magad! Ő valódi orvosságot is ad nekünk szívünk nyugtalanságára. Mi ez a gyógyszer? Milyen orvosságot ad nekünk a mi Urunk?

"Higgyetek Istenben, és higgyetek énbennem!" A szív nyugtalanságára csak egy orvosság van: a hit. Hiába mondod a felebarátodnak: ne nyugtalankodj, attól ő nem fog megnyugodni. De imádkozhatsz vele együtt. Kérhetsz számára

hitet. Ha van mécsvilágnyi hite, kérheted vele együtt annak megerősítését. A nyugtalanság orvossága az Istenbe vetett bizalom. De te sem ismered eléggé Istent. Pedig éppen azért jött Jézus, hogy megismerd Istent. "Aki engem látott, látta az Atyát" - mondja Jézus. Az egész Újszövetség arra tanít, hogy a beteg, békételen, nyugtalan emberek özönlöttek hozzá. És nemhiába! Gyógyulást, békét, nyugalmat és örömet találtak nála és benne. A te nyugtalanságodra én sem tudok más orvosságot. Jézus ad igazi békét, bízzál benne! Rajtam is ez segített! Minden elmerülésemben, minden nyugtalanságomban egyedül ez segít!

II.

Jézus azt is tudja, hogy a legnagyobb nyugtalanságot az kelti bennünk, hogy ő láthatólag, érzékeinkkel megtapasztalható módon nincs itt közöttünk. Jézus erre a nagy hiányérzetre készítette fel ezekben a bibliai igékben az egykori tanítványokat. Akkor se nyugtalankodjék a ti szívetek, ha többé nem láttok engem! Akkor is higgyetek, akkor is bízzatok bennem! Én mindig az igazat mondtam nektek. Illúziókban sohasem ringattalak titeket, hanem mindig valóságos tapasztalatokat közöltem veletek. Bízzatok abban, hogy most is érettetek cselekszem. Most is érettetek cselekszem, amikor visszatérek abba a számotokra láthatatlan világba, ahonnan közétek jöttem. Most azért kell oda visszatérnem, hogy ott helyet készítek néktek.

Jézus ez után erről a mennyei világról beszél az egykori és a mai tanítványoknak. Úgy beszél róla, mint a mennyei Atya házáról. Képzeltetek el egy méreteiben meghatározhatatlan nagyságú szállodát, amelyben megszámlálhatatlanul sok szoba van. Olyan élményben bizonyára már sokunknak volt része, hogy ismeretlen városban, ahol sohasem járt, ahol rokonai, ismerősei sincsenek, nem talált éjszakai szállást. Magam is így jártam egyszer Prágában. Feleségemmel sorra jártuk a szállodákat, és hiába kínáltam a fogadóirodán még csúszópénzt is, csak nem akadt szoba. Végül egy turistákat fogadó magányos nőnél kaptunk szállást két éjszakára.

Be jó nekünk hallani Jézustól, hogy az Atya házában nem lesz így. Ott sok lakóhely van. Tehát nem történik meg az, hogy úgy járjunk, mint amikor fel akarunk szállni a zsúfolt autóbuszra, villamosra, de nincs több hely, mert megtelt. A megállóban a vezető meg sem állítja a kocsit, a szerelvényt, megy tovább, mert hisz úgy sincs hely. Isten örök országában, a nagy mennyei házba sok a lakóhely. Hánynak készült az? Jehovista atyánkfiai készek a felelettel: 144 000-nek! Milyen öröm az, hogy Jézus nem mond számot. Egyszerűen azt mondja, hogy sokak számára van hely. Akkor még az én számomra is van! Minden hívő bűnös számára van hely! Helyhiány miatt senki sem fog onnan kimaradni! Minden nyugtalan, megpróbált szívú ember számára van hely, aki benne talált megnyugvást, mert benne megtalálta üdvözítőjét, Megváltóját!

Jézus ide ment, hogy mindent elkészítsen. Még egy földi szállodai szobát is elkészítenek a szállóvendég számára. Friss ágyneműt húznak, virágot is tesznek az éjjeliszekrényre. Előkelőbb szállodában van telefon, rádió, sőt színes televízió is. A szállodás mindent megtesz, hogy a vendég otthon érezze magát és máskor is szívesen vegyen szállást nála. Hát akkor a mi Urunk hogyan gondoskodnék arról, hogy a mennyei hajlékban jól érezzük magunkat, hisz nem ideiglenes szállásunk, hanem örökös otthonunk lesz az! Míg a régvolt időkben a szolgák mentek előre a nyomukban érkező úrnak szállást biztosítani, addig a mi örök Királyunk azért ment előre a mennybe, hogy ott nekünk, az ő követőinek, szolgáinak szállást készítsen! Ennyire kedvesek vagyunk neki! Ennyire szeret bennünket a mi Urunk!

III.

Annyira szeret, hogy csak egy ideig tart az az idő, amíg nem látjuk őt testi szemeinkkel. Most is velünk van, de az az ő végső akarata, hogy érzékelhetőleg is velegyünk. Azért szólott és szól így az ő ígérete: "Ismét eljövök és magamhoz veszek titeket, hogy ahol én vagyok, ti is

ott legyetek." Jézus azt akarja, hogy ő és mi mindig együtt legyünk. Két szerelmes, ha igazán szívből szereti egymást, akkor sohasem unják meg egymást, mindig vágnak együtt lenni. Házasságot is azért kötnek, hogy ne csak alkalmoszerűen, hanem mindig együtt legyenek. Akit igazán szeretünk, azzal szeretnénk mindig, örökre együtt lenni. Így szeret minket az mi Urunk! Mi szeretjük-e ennyire őt? Akarunk-e, vágyódunk-e mindig együtt lenni vele? Erre a kérdésre itt, a földi életünkben kell felelnünk, éppolyan nyíltan, őszintén, mint amilyen nyíltan Jézus beszél nekünk az Atya házáról, annak lakóhelyeiről és az örök életről!

De úgy van, hogy ha szeretnénk a mennyben mindig Jézussal lenni, akkor ebben a földi életben is szeressünk ott lenni, ahol ő van. Aki őt igazán szereti, az mellette érzi igazán otthon magát, nem pedig a sarki kocsmában. És nem trágár barátok között, s nem a szeretőjével, valahol a rejtekben. Jézust a földön ott lehet megtalálni, ahol az ő Igéjét hirdetik, hallgatják és annak engedelmeskednek. Maga mondja: "Ahol ketten vagy hárman együtt vagytok az én nevemben, ott vagyok közöttetek."

Ha tehát azt akarod, hogy magához vegyen, magához fogadjon az Úr az Atya örök hajlékába, akkor fogadd be őt a te ideig való szállásodba. A te nyugtalan szívedbe, hogy ott békességet munkáljon. A te földi otthonodba, hogy az már most az ő országának egy részévé legyen. Aki őt befogadja a földön, annak ő már most készíti a szállást a mennyben. Milyen nagy öröm is lenne, ha az otthonodban, a szívedben már most Jézus lakoznék! Ő a földi-ért cserébe mennyeit készíti neked! Ámen.

Csiha Kálmán

Az aratás és ami előtte van

Alapige: Galata 6,7-8

Bibliaalvasás: Máté 13,1-12

Már jó pár napja folyik az aratás. Súlyos, aranyló kalászkok engedelmesen hajolnak meg a suhanó kasza s a zakatoló kombájnok előtt. Ha kezédbe veszel egy ilyen érett kalászt, meg kell hogy hajolj Isten nagysága és kegyelme előtt. Nagysága előtt, ha arra gondolsz, hogy az ízetlen, alakatlan földből az ő hatalma hozta ki ezt a részarányos, finom rajzú, ember által utánozhatatlan csodát és kegyelme előtt, ha arra gondolsz, hogy mindez azért van, hogy kenyér legyen az asztalodon.

I.

Az aratás nehéz, de boldog percei idején gondoljunk arra, hogy mi előzi meg és mi biztosítja számunkra az aratás örömét.

1. Az első, amire Isten iránti hálával gondolunk az, hogy a gabonát az aratás Ura adja. Ő teremtette minden idők legnagyobb csodáját, az életet. Ő rejtette azt a búzamága is. Ő adott erőt, s ő hozta el azt a rejtelmes pillanatot is, amikor a magba elrejtett élet növekedésnek indult. Ő alakította először csodálatos zöld növényvé, azután aranykalászkok erdejévé. Ő őrizte fagytól, jégtől, pusztulástól. Ő áldotta meg kezünk munkáját, verejtékünk gyümölcsét. Azért is mondjuk az asztali áldást: "Jövel Jézus, légy vendégünk, áldd meg, amit adtál nekünk." Az aratás, az új búza Isten ajándéka. Ezért oly áhítatot keltő, és ezért olyan felséges munka a kenyér körüli szolgálat.

2. A második, ami eszünkbe jut, az, hogy az Isten rajtunk át, a mi munkánk felhasználásával adja az aratást. Kezünkben adta teremtett csodájaként az életet rejtő búzaszemet. Végtelen mezőket teremtett, hogy azt megműveljük, belerejtsük a magot, dolgozzunk és imádkozzunk érte. Adhatta volna

másképpen is, de úgy akarta adni, hogy te szánts, te vess, te arass, hogy neked is részed legyen a termés csodájában, hogy Isten munkatársa légy, de úgy, hogy mindvégig érezd: én izzadok, én dolgozom, de mégis az Istentől kapom azt ajándékba.

3. A harmadik dolog, ami a vetés és aratás törvényeihez tartozik, az, hogy nekünk kezünkben van a mag, de mi nem uralkodhatunk rajta, hanem csak szolgálhatjuk azt. Isten az aratást megelőző időkre szigorú törvényeket szabott, amiknek a betartásával lehet csak azt aratni, amit szeretnénk. Ezek a törvények annyira ismertek, hogy már fel sem figyelünk rájuk, pedig életfontosságú dolgokat példáznak nekünk.

Az első ilyen törvény a mag törvénye. Isten örök időkre meghatározta, hogy a búzamazgából búza, a konkolyból konkoly lesz. Alapigénk ezt így fejezi ki: "Amit vet az ember, azt aratandja is." Csak esztelen, bolond ember hiheti azt, hogy ha ősszel konkollyal veti be földjét, jövőre búzát fog aratni. A jó gazda még a búzát is megtisztítja, hogy majd tiszta búzát kapjon. A második, hogy meg kell művelni a földet. Mégis közöttünk sok az esztelen gazda, a konkolyvető, a búzát hiába váró ember. Erre figyelmeztet ma is az írás.

II.

Rögtön érezzük, hogy itt nem megszokott gabonaaratásról van szó. A Szentírás eredeti szava nemcsak azt jelenti, hogy vetni, hanem azt is, hogy közölni valakivel valamit, beültetni valakinek a lelkébe valamit. Te, édesanya, neked csodálatos szántóföldeket adott kezedbe az Isten: gyermekeid lelkét, azokban kell elültesd a szeretetnek, hitnek és jóságnak magvait, ha valamikor aratni akarsz belőlük. Te, édesapa, aki családfő vagy, tudod-e, hogy mit terem feleséged, gyermekeid lelke? Ismered Isten törvényeit, megrostálsz a gabonát, mielőtt elvetnéd, s örültnek tartod azt, aki konkolyvetésből vár búzaaratást. De vajon megrostálsz-e otthon szavaidat, tetteidet, amik élettársad, gyermekeid lelkébe hulló magok s ott nőnek és teremnek tovább? Jó gazda vagy-e otthon is? Mert hiába vársz konkolyvetésből búzaaratást! Tudod, hogy meg kell kint művelni a földeket, hogy meg kell vetni a búza ágyát, de mint szülő, művelted-e hittel, szeretettel, imádsággal, figyelmeztetéssel szeretteid lelkét, hogy a jó mag kikelhessen belőlük? És van-e jó magod? A búzamazgot kezünkbe adta Isten. De adott egy másik, még csodálatosabb lélek-magot is, amiből kinő a szeretet és a hála, a tiszta boldog élet, amiben benne van az örök élet csírája is. Ez az ő Igéje. Ez a Jézus szava. Tisztított mag ez, amelyből egyedül terem lélekenyér s öreg napjaid öröme. Van-e neked ebből a magból? Ezt veted-e el a tied lelkébe, vagy hazugságot, önzést, káromkodást, mérges fekete konkolyt vetsz?

Ne tévelyegjetelek, ne vezessen senki félre titeket, ne csaljátok meg magatokat - mondja nekünk az Ige. Isten nem csúfoltatik meg. Istent nem lehet büntetlenül elhagyni, Istent nem lehet kicsúfolni. Az ő törvényeit nem lehet büntetlenül elhagyni, átalhálni. A mag törvénye a lélek világában is igaz: amit vet az ember, azt fogja aratni is. Rosszul bánsz öreg szüleiddel? A példa magját belevetted gyermekeid lelkébe és ha megöregszel, úgy fog bánni ő is veled. Gyermekkorom egyik iskolai olvasmánya jut eszembe: az öreg nagyapa a sarokban eszik favályúból, mert csúf vén és nem állhatják a fiatalok maguk között. Egyik nap az unoka fűrní-faragni kezd. - Mit csinálsz édes kislíam? kérdi az édesapa. Favályút feleli a gyermek -, hogy ha megöregszik apám, legyen miből egyék a sarokban. - Vajon a te gyermeked mit farag itthon, mire készül? Bizonyára arra, amit tőled tanult.

Isten adja a békét, a tisztességet, a szeretetet, az örök életet, mint az aratás örömét, mint az új kenyeret; de rajtad át akarja adni, munkádon és imádságon át, mint az aranyló búzatengert ott kinn a földeken. Magot adott és törvényt szabott, melyek megelőzik az aratást. Azokat meg nem csúfolhatod, mert nem lesz aratásod.

Szeretnéd, hogy szeressenek az emberek? Vetettél-e az ő lelkükbe is egy kis szeretetmagot? gondoltál-e arra, hogy minden lélek tükör, amibe ha belemosolyognak, visszamosolyog, s ha belekáromkodnak, visszakáromodik?

Hogy is várhatod, hogy haragot, önzést szórj a lelkebe s szeretet, önzetlenség teremjen belőle? Konkolyból nem nő sohasem búza. Úgy fognak szeretni az emberek, ahogy te fogod szeretni őket. És ne várd, hogy előbb ők kezdjék el. Bolond gazda vár csak vetés nélkül aratást.

Akarod, hogy életed tele legyen békével, örömmel, barátsággal? Sokszor vagy nyugtalan és haragos. Ninos szeretet az otthonodban, a szívedben? Hallgasd csak, mit üzen Isten! Aki vet az ő testének, a testből arat veszedelmet, aki pedig vet a Léleknek, a lélekből arat örök életet. Az eredeti szöveget így lehet fordítani: aki vet az ő bűnös természetének, az az ő bűnös természetéből arat veszedelmet, aki pedig vet az Isten szerinti léleknek, az Isten szerinti lélekből arat örök életet. Ennek az igazságáról tanúskodik a világtörténelem is, de a te szíved is. Két világháború van mögöttünk. Arattuk a bűnös természet termését: a gyűlöletet, a haragot, a szegénységet és a halált.

Nézd, mit vetett el Krisztus ezelőtt 2000 évvel. Elvetette saját testét, értünk adott életét, hogy mint rothadó gabonamagból, új élet fakadjon belőle. És látod, hogy mit aratott? 2000 éves győzelmes sereget, vigasztaló örömet adó evangéliumot, mely fegyver, erőszak nélkül győz. Békét és örök életet millió és millió lélek számára, és szeretetet, ami nélkül élni nem lehet.

Az ausztráliai bennszülötteknek van egy érdekes fegyverük: a bumeráng. Úgy van megalkotva, hogy ha elhajítják és nem talál célba, akkor visszarepül ahhoz, aki eldobta. Az ember minden jó- vagy rossztette ilyen bumeráng. Ha visszajön, akkor is; sőt még inkább akkor, ha célba talált.

Akarod, hogy szeressenek? Szeress te is másokat. Akarod, hogy segítsenek? Segíts te is másokon. Akarod, hogy életed tele legyen békével, tisztasággal? Ültesd el Isten Igéjét a szívedben, hogy legyen lelki aratásod.

Bizonyára sokat gondolkozol azon, hogy mit csinálj a testedért; most gondolkozzál azon is, hogy mit tehetsz a lelkedért. Mert aki vet az ő testének, a testből arat veszedelmet (az eredeti szöveg szerint rothadást). Még ha nem is a bűnt veted, de csak a testedből élsz, abból csak rothadást aratsz, hisz elrothad egyszer ez a test ott a temetőben. És ha csak magadért és a testedért éltél Isten nélkül, Isten nélkül és remény nélkül kell a rothadás szemébe nézz. Tégy valamit a lelkedést is. Próbálj a léleknek vetni. A Szentlélek isteni magjait ültesd el a szívedben, hogy Isten kegyelme növelje nagyra benned a hívó új embert, hogy arathass sok örömet, szeretetet itt a földön és sok boldog, földi aratás után majd beléphess a mennyek országába és a tied lehessen az örök élet.

Ezt az örök életet úgy kínálja neked az Isten, mint ahogy kínálta az idei aratást. Ő adja hozzá a magot, az esőt, a kegyelmet, az áldást: Krisztus értünk való szenvedését. De ő kívánja meg tőlünk a munkát és a hűséget, a verejtéket és az imádságot. Ő adja a törvényt, amit átlépni nem lehet. Ő a megcsúfolhatatlan Úr, akit kijátszani nem lehet. Ő az irgalmas, édes atya, aki azt akarja, hogy boldog lelki aratásunk legyen. Nektek a kezetekben van a búza és a konkoly is. Vigyázzatok azért, hogy mit szórtok egymás lelkébe, mert amit vet az ember, azt fogja aratni is. És ha Isten megengedi, hogy életetek nyomán szüleitek, élettársatok, gyermekeitek és az emberek szeretete gazdag aratássá legyen, gondolatok arra, hogy ez mégsem a ti vetésetek, hanem az Isten ajándéka. Ámen.

A vak meggyógyítása

Alapige: Márk 8,22-26

Bibliaolvasás: Lukács 7,18-23

A kenyérsokasítás csodája és a kenyér nem látás emberi gyengesége után gyógyítja meg az Úr Jézus ezt a vakot, hogy lásson.

Az Úr Jézusnak több csodája van. Csoda az is, amikor kenyeret ad, de az is csoda, amikor megnyitja az ember szívét, hogy meglássuk ezt a kenyeret. Krisztusnak kétféle csodái vannak: külső csodák és belső csodák. Sokszor elmegyünk a külső csodák mellett; ha a belső csoda nem történik meg szívünkben, ha itt belül nem nyílik ki a lélek szeme, amivel meglássuk Istent az életünkben, akkor hiába vannak a külső csodák, akkor mi szegények, szomorúak és vakok maradunk, akkor koldusan megyünk el Isten gazdag asztala mellől. Isten szeretetének az a csodája, hogy belső csodákat teremt, megnyitja szemünket, hogy észrevegyük a külső csodákat.

Lehet, hogy nem sok külső csoda történt az életedben, de ha belső csoda történt életedben, ha itt bent a szívedben megnyílt a látásod, akkor több csodát láttál, mint az, akit talán kézen hordozott Isten, de aki nem vette észre ezt a kezet az életében!

Egy vakot Betsaidában odavisznek Jézushoz és arra kérik, hogy illesse őt, hogy érintse meg a szemét. Nem szidják a vakot, nem türelmetlenkednek vele szemben, nem nézik le, nem mondják neki, hogy te nem vagy ép ember, mert nem tudsz semmit sem úgy meglátni, mint ahogy mi látunk. Nem tartják magukat különbnek a vaknál, hanem kézen fogják azt és odaviszik Jézushoz.

A vakokat és a lelki vakokat nem szabad lenézni, nem szabad szidni. Nem szabad azt mondani, hogy én különb ember vagyok mert látok! Nem erre van szüksége a vaknak, hanem arra van szüksége, hogy megfogd a kezét és odavigyed Jézushoz. Vajon meg tudjuk-e fogni eléggé a lelki vakoknak a kezét? Vagy felháborodik a lelkünk ellenük, amiért nem tudnak eléggé és igazán szeretni? Vajon türelmetlenkedünk velük szemben, amiért nem tudnak eléggé hinni? Csak lenézni tudjuk őket?

Itt Betsaidában szerették ezt a vakot. Úgy hittek Jézusban, hogy szerették még a vakot is. Nekünk is úgy kell hinni a mi Urunkban, hogy szeressük a vakokat és sajnáljuk őket. Az emberi élet megváltozásának az első lépcsőfoka az, amikor mások kézen fognak és úgy vezetnek Jézushoz.

Természetesen ehhez az kell, hogy a vak beleegyezzék, hogy a vak lelkében feltámadjon a vágy a látás öröme és csodája iránt. Ehhez az kell, hogy a vak elhiggye, hogy vannak színek, vannak hajnalhasadásos reggelek és bíbor naplementék. Ehhez az kell, hogy a vakban feltámadjon a vágy a látás iránt.

Az kell a lelki vakoknak is, hogy egyszer igazán elhiggyék, hogy vannak olyan szépségek, amiket ők még eddig sohasem láttak, hogy van egy olyan csodás világ, a szeretet világa, a bocsánat világa, amibe be lehet lépni. Ez Isten közellétének világa. A vak gyógyulása tulajdonképpen ott kezdődik, amikor elhatározta és elhitte, hogy bár ő nem látja, de van egy ilyen világ. Ott kezdődik a mi életünk gyógyulása is, amikor még sok mindent nem látunk a hit dolgaiból, de a szívünkben már kinyíltott a látás utáni vágy. Ott kezdődik egy családnak, egy léleknek a gyógyulása, amikor bár még sok mindent nem ízleltek meg a szeretet dolgaiból, talán civódás és gyűlölet az osztályrészük, de kinyílt szívükben a szeretet és a szeretetben való élet utáni vágy.

Vajon a mi szívünkben kinyílt-e már eléggé ez a vágy? Ez az első lépcső, amikor az ember magától még nem lát, amikor mások kézen fogják és úgy vezetik Jézushoz. Szükség van a kézen fogó kezekre!

Ezután jön a második lépcső, amikor odaérnek Jézushoz és azt mondják: érintsd meg Uram, illesd, hogy lásson. Milyen jól gondolják ezek, akik hozzák a vakot: Jézusnak nincs szüksége kalapácsütésekre, hogy átformáljon egy emberi lelket. Jézusnak elég egy csendes érintés, amivel illeti a szívedet, és egyszerre ott bent minden megváltozik. Lehet, hogy a mi életünk már nagyon eldurvult, lehet, hogy már nagyon hozzászoktunk az erős zajokhoz, és ezért nem halljuk az ő halk és szelíd hangját. Hozzászoktunk az erős lökésekhez, a könyökkel való verekedésekhez és ezért nem vehetjük és nem vesszük észre Jézus halk és szelíd érintését. De így vagyunk lelki értelemben is. Azonban ez a csendes érintés, ez hiányzik igazán az életünk-ből!

A vakot odaviszik Jézushoz, hogy érintse meg. Jézus kézen fogja, és kivezeti a tömegből. Ez a gyógyulásnak a második lépcsője. Amikor megérzi a beteg, hogy változtak a kezek, amikor megérzi, hogy nem emberi kéz vezet tovább, hanem Isten keze vette át élete kormányozását. Egyszerre biztosan tudja, hogy sorsa jó kezekbe került, bár még mindig nem lát és nem is sejteti, hogy mikor fog majd újra látni.

Ez a lélek gyógyulásának is a második lépcsőfoka. Az első lépcsőfok az, amikor emberi kezek vezetnek a templomba. Először eljövök, talán csak azért, mert jön az élettársam, vagy jön a szülőm, jön a gyermekem vagy a barátom. Először emberi kezek vezetnek. Aztán eljön egy pillanat, amikor megérezem egy mondat mögött, hogy most Isten fogta meg a kezemet, amikor megérezem az életemben, hogy most Jézus van mellettem. Akkor egyszerre minden megváltozik. Akkor egyszerre ő kezd vezetni, akkor minden Igében ő szólal meg. Akkor életem eseményei mögött ő van jelen, akkor már tudom, akármilyen jöjjön, ha nem is látok még, nem is tudom, hogy mi fog következni, ha bűnös vagyok is, ha vak vagyok is még, de sorsom jó kezekbe került, mert Jézus vezet.

Nekünk is meg kell ezt szoknunk, és meg kell tanulnunk azt, hogy vannak olyan pillanatok, amikor a mi kezünkől áttesszük a vakok kezét a Jézus kezébe.

Vannak olyan pillanatok, amikor a kezedből át kell tenned a gyermekek kezét a Jézus kezébe. Vannak olyan pillanatok, amikor nem te kell hogy vezessed tovább gyermekeidet, hanem rá kell hogy bízod Jézusra. Nekünk meg kell tanulni hátul állni, háttérben maradni és boldogan nézni, amikor valaki már nem énréám hallgat, hanem az Isten Fiára, amikor elől megy Jézus és vezetni őt. Érzed-e, hogy ő vezet? Kezében van-e a kezéd?

Milyen drága kezek vezettek eddig. Vezetett az édesanyád keze. Vezetett az élettársad keze. Bizalommal fog meg a gyermekek keze is. Milyen nagy dolog, hogy mindezek felett ott van a Jézus keze. A többi kéz majd elmarad, előbb vagy utóbb elmarad, vagy ők hagynak el, vagy mi hagyjuk el őket, de ez a kéz, a Jézus keze örökre velünk marad.

Jézus kivezeti a tömegből a vakot. Négyszemközött marad vele. Vannak utak, melyeket meg kell tanulnunk Jézussal kettesben járni. Kettőjük beszélgetésébe a tömeg nem lát bele, nem hallgathat bele. A tömeg nem tudja, hogy mi történik kettőjük között. A tömegnek egészen a háttérben kell maradnia, ott, valahol kívül a falon, egy ösvényen mennek előre a vak és Jézus. Ez a harmadik lépcső. Ott, valahol bent a szíved ösvényein, mentek ketten, te és Jézus. Minden más egyéb elmarad. Elmarad a tömeg, elmaradnak a gyűlölködők, a kíváncsiak, de azok is, akik szeretnek téged. Mindenki elmarad, csak te és Jézus mentek, mentek ketten a lélek ösvényein előre a gyógyulás felé. Ezt az utat is meg kell járnunk!

Akkor Jézus szembe áll a vakkal és a szemébe köp. Ezt csak úgy tudjuk megérteni, hogyha ismerjük annak a világnak, amibe az Úr Jézus élt, a jelképes kifejezési módját. A nyál a lélek közlését jelentette, és egy bizonyos értelemben magát a teremtést is. Amikor Jézus nyálat tett a vak szemére, az azt jelentette, hogy a lelkét közli vele.

Jézus megkérdezte: látsz-e? A vak így válaszolt: "látom az embereket, mint valami járkáló fákát". Nem egyszerre gyógyult meg a vak. Vannak életek, amelyek egyszerre gyógyulnak meg. Lehet, hogy egyszerre viharosan Jézushoz térnek, de azért mindig megmarad bennük az óember. Az óember valami

vaksága. Vannak életek, amelyek lassan nyílnak meg. Kálvin úgy mondja, hogy az Úr Jézus cseppenként bocsátotta rá kegyelmét erre a vakra. Először csak mint járkáló fákat látja az embereket. Még nem látja az arcukat, a könnyüket, még nem látja a bánatukat, a reménységüket. Még olyan messziről látja őket, mintha nem is embereknek látná őket. Még nem lát világosan.

Sokszor vagyunk ilyen félig gyógyult állapotban mi is. Nehogy azt hidd, hogy egészen gyógyult vagy. A világnak azok az emberek ártanak a legtöbbet, s Krisztus nevére azok hoznak a legtöbb gyalázatot, akik félgyógyultan azt hiszik, hogy egészen gyógyultak. Az ilyenek az embereket csak járkáló fáknak látják. A szív alázata kell ahhoz, hogy a vak azt mondja: Látom az embereket, de nem jól látom még őket, Uram!

Az Úr Jézus még egyszer ráteszi a kezét, és akkor teljesen kinyílik a szeme. Ezt úgy mondja az Ige: akkor aztán láta messze és világosan mindent. Megépüle.

Érzed-e, hogy minden istentiszteleten az Úr Jézus ráteszi a kezét a szívünkre? Homályos ez a szív. Tükör által homályosan lát, csak járkáló fákat lát. Sokszor rosszul tudunk itélni, de egy kéz, egy áldott kéz minden alkalommal, minden istentiszteleten végigsimogat a szívünkön, és egyszerre ott bent kinyílik a lélek szeme s egyszerre megépülünk. Egyszerre nőni kezd bennünk a szeretet, és nagyobb lesz bennünk a bűnbánat. Egyszerre nem leszünk már többé rövidlátók, hisz eddig csak rövidlátók voltunk. Eddig csak magunkat láttuk: az én akaratomat, az én bánatomat, az én hitemet, az én véleményemet. Ó, sokszor milyen rövidlátók tudunk lenni. Jézus kétszer is felemelteti a fejét ennek az embernek, felemelteti hogy messzire nézzen, hogy magasra nézzen, és akkor megépül és lát mindent.

Vajon épültél-e te ezen a héten? Vajon megláttál-e valakit, akihez el kellett volna menned? Vajon épült-e a szemed, megláttad-e valami hibádat? Megláttad-e az Úr Isten irántad való jóságát? Sokszor milyen közelre látunk csak! Csak a sírt látjuk és nem látjuk az örök életet. Sokszor milyen közelre látunk csak! Csak a magunk sérelmét látjuk, és nem látjuk a sértőnek feldult és bánatos lelkét. Isten ki akar gyógyítani a rövidlátásból bennünket. Nem úgy, miként az emberek gyógyítanak azáltal, hogy adnak egy szemüveget, amit felteszünk és akkor jobban látunk. Jézus úgy akar gyógyítani, hogy mindig lássunk és ne csak időlegesen.

Hogy lássunk messze és világosan!!

Ezen a vasárnap, amikor az új kenyérért adunk hálát, az Úr különösképpen a kenyér felé irányítja tekintetünket, hogy lássunk messze és világosan, hogy lássunk mindent. Lássuk magunk előtt a zúgó búzamezőket, amiket eső áztatott, nap csókolt, Isten kegyelme őrzött, hogy nekünk földrengések, gondok és félelmek ellenére is kenyér legyen az asztalunkon, s hogy lássuk meg, hogy ez a kenyér az Isten ajándéka.

A városi ember nehezen tudja meglátni azt, hogy a kenyér Isten kegyelmének az ajándéka, hisz elmegy az üzletbe és vesz egy darabot, és számára ez olyan mindennapi dolog. Isten mégis meg akarja láttatni azt, hogy a kenyérré mindig szent áhítattal nézzünk.

Egy régi történetet mondok. A szereplői már mind halottak, mind ott vannak az örök életben. Az egyik étkezés után a teológiai intézetben összekaptak egymással a fiúk. Félig tréfásan, félig könnyelműen az egyik fiú egy darab kenyérral meghajította a másikat. Pont akkor lépett be az öreg professzor, ki megdöbbenve nézett rájuk és ezt mondta: Hogy tudtad eldobni a kenyeret? Ne adja Isten, de lehet, hogy lesz még idő az életedben, amikor eszedbe jut ez az eldobott darab kenyér. Aztán jött a háború. Fogságba került a teológus és lefogyva, tönkremenve később mondta el, amikor hazajött, hogy mindennap eszébe jutott az az eldobott darab kenyér, amit úgy és annyiszor a fogság napjaiban megevett volna. Akkor tanulta meg, hogy Isten kegyelme minden darab kenyér.

Isten kegyelme az a darab mennyei kenyér is, ami az úrasztalán van. Lehet, hogy éppen ezt dobtuk el sokszor. Nem a kezünkkel, hanem a szívünkkel. Könnyelműen, civakodva egymással, úgy gondolva, hogy van még belőle elég. Lehet, egyszer eszünkbe jut egy régi úrvacsoravétel, amire el kellett

volna mennünk, és amire nem mentünk el. Lehet, egyszer eszünkbe jut az eldobott és megvetett szeretet, az eldobott és megvetett kegyelem. Akkor majd kívánni fogjuk nagyon és nem lesz belőle.

Megépgül a vak és lát világosan és messze. Látja, amit Jézus mutat neki. Látja Jézust! Látja a kulcsó csodát, mert megtörtént szívében a belső csoda. Látja a kenyeret, és látja a kenyér Urát.

Milyen jó, ha megépgül a mi szemünk is. Ha újra látunk. Ha messze és világosan látunk és meg tudjuk köszönni Istennek asztalunkon a kenyeret és meg tudjuk köszönni ezt a másik kenyeret, amiben benne van a Jézus könynye és vére, imádsága és szenvedése, bocsánata és szeretete; amiben benne van a mi örök életünk. Soha ne dobjuk el ezt magunktól. Úgy fogadjuk el ezt a kenyeret s vele együtt az Úr Jézus Krisztust, hogy ő mindig a miénk maradjon és mi pedig mindig az övéi legyünk. Ámen.

Hegedüs Loránt

Szentlélek a jézusi megdicsőülés Lelke

Alapige: János 7,37-39

Bibliaolvasás: Ezékiel 47,1-12

"Még nem volt Szentlélek, mivel Jézus még nem dicsőítteté meg." Ez nem azt jelenti, hogy egyáltalán nem volt Szentlélek, hanem a hívőknek nem adatott meg, hogy Jézus megdicsőülése előtt a pünkösdi Lélek teljességében részeshessenek.

Azért, hogy beteljesedhessünk Szentlélekkel, lássuk:

1. mi nem a Szentlélek? 2. kicsoda a Szentlélek? 3. hogyan teljesedhetünk be Szentlélekkel?

Sajnos a mai ember saját lelkét nem tudja érzékelni és értékelni, csak akkor, amikor lelki zavarai már testi és lelki (pszichoszomatikus) funkciózavarokat eredményeznek. Isten Lelkének dolgait még kevésbé foghatja fel (1Kor 2,14). De Isten Lelke megjelenteti magát nekünk a Krisztus-Ígében a maga teljessége szerint.

1. Mi nem a Szentlélek? kérdezzük mindenekelőtt. E kérdésre először így válaszolunk:

A Szentlélek nem az ember Lelke.

Az ember Isten Lelke által az ő saját testének a lelke: testi-lelki (pszichoszomatikus) egység. Nem mondhatja magáról hitelesen: test vagyok, de azt sem mondhatja: lélek vagyok, hanem csak azt mondhatja: testben élő lélek vagyok. Így lett, az ember élő lélekké Isten teremtő Lelkének ereje által.

Az ember nem halhatatlan lelkű rokona az élő Istennek. Isten teremtő Szentlelke és az ember teremtménylelke között végtelen minőségi különbség van. Az ember önistenítése termelheti csak ki saját lelkének automatikus halhatatlanságába vetett hitét.

Az ember pozitív és negatív lelki lehetőséggel teremtett teremtménye az Úr Istennek. Nem ördög és nem angyal, hanem ember, a megromlásra való kimondhatatlan hajlandóságával és a megtisztulásra való végtelen lehetőségével. Eszerint az emberi lélek a teremtés szabadságkockázata a mindenségben, Isten rizikója. De Isten rizikóbiztosítást kötött az ember javára a "Békesség Tanácsában", mikor még semmi hegyek nem voltanak, hogy az elbukó emberért, megmentése érdekében, el fog jönni a Krisztusban. Így az Isten Szentlelke és az emberi lélek között a megváltó Lélek és a megváltandó lélek végtelen minőségi különbsége is fennáll. A megváltás után pedig a megszentelő Lélek és a megszentelendő lélek végtelen különbsége és kegyelmi közönsége feszül és harmonizál kettőjük között.

A Szentlélek nem a világlélek. A világlélek nem naiv mitológiai marad-

ványkifejezés. Ma már senki sem képzele, hogy driádok laknak a fáknban, oreádok a hegyeken, nereidák a tengerekben. Erről ír Schiller Görögország istenei c. költeményében. - De ma már világos, hogy a természeti törvényeket szabályozó szellemi állandók: információk nélkül az anyag-energetikai világmindenség nem állhatna fenn. A híres einsteini tétel szerint a fénysebesség négyzete mint egy információs szellemi adat szabályozza az anyag energiába és az energia anyagba való átalakulásának folyamatát. Ezeknek az információknak rendszere a világlélek (világszellem), mely azonban a fizikusok szerint is "nem önmagában megalapozott szükségszerű valóság". Örök alkotó intelligenciára utal. Mi az ő kijelentéséből a világ teremtő Istenének, a Jézus Krisztus Atyjának ismerjük. Az ő Lelke lebegett a vizek felett a teremtésben, hogy a káoszt a világlélek teremtése által kozmoszá rendezze.

A szentlélek nem szellemvilági lélek. Az angyalok és démonok a kijelentés szerint Istennek személyes szellemi teremtményei, akik Isten teremtő szándékában megmaradtak, illetve attól elhajoltak. Jó és rossz szerinti végleteségük nagyobb az emberénél. Súlyuk, stratégiai jelentőségük viszont azért kevesebb, mert az ember él a jó és rossz ütközőzónájában. A jó és rossz harcában az emberek mondhadják el azt, amit a második világháborúban Málta szigetének lakói mondtak: "Minket az Úr Isten stratégiai jelentőséggel vert meg." Ebből a helyzetből sok emberi lélek folyamodna kétségbeesetten angyali vagy démoni erőkhöz. Isten azonban azt akarja, hogy egyedül az ő Lelkének vezetésére támaszkodjunk Igéje által, mikor így szólunk: "távozz tőlem Sátáni!" és "jöve! Szentlélek Úr Isten!" Ehhez tudnunk kell az ő kijelentéséből azt, hogy

2. Kicsoda a Szentlélek?

A Szentlélek az ő Ige szerinti önkijelentése szerint a Szentháromság Isten harmadik "személye": létformája. - Végtelen minőségi különbségben áll a láthatatlan és látható világi lélek, valamint a kettő határán álló emberi lélek fölött, mint a teremtmények teremtője. Teljes isteni egységben van a teremtő Atyával és az ő Igéjével.

A Szentlélek a Jézus megdicsőülésének Lelke. Ez a megdicsőülés Jézus kereszthalálát (Jn 12,32), feltámadását és mennybemenetelét (Róm 14,9) jelenti. Ennek értelmében a Szentlélek a Jézus halálának, feltámadásának és mennybemenetelének Lelke.

A Jézus halálának Lelke: a megváltó halált vállaló, értünk poklokig alászálló szeretet Lelke.

A Jézus feltámadásának Lelke: a halált legyőző feltámadási erőnek Lelke.

A Jézus mennybemenetelének Lelke: az örökkévalóság szempontját helyreállító józanság Lelke. Tőle tudjuk, hogy minden ellenkező látszat ellenére: Jézus van felül, és ezért az örök szeretet Istenét kihagyni a számításból végül is a legnagyobb rettenet, az ő kegyelmére számítani a legjobb értelem-ben vett realizmus.

"Mert nem félelemnek lelkét adott nekünk az Isten, hanem erőnek, szeretetnek, józanságnak Lelkét" (2Tim 1,7).

A Szentlélek Istennek önmagát ajándékozó kegyelem, aki az Atyától a Fiú által nekünk adatik és bennünk munkálkodik. Az Atya az Istenség forrása. Ő az abszolút alfa és az öröktől fogva való kezdet. A Fiú az Istenség közvetítője, akin át az Atya a Lelket adja nekünk. A Szentlélek az Istenség közvetlen közlője. Ezért megbocsáthatatlan a Szentlélek elleni bűn. Ezért legnagyobb öröm beteljesedni Szentlélekkel.

3. Hogyan teljesezhetünk be Szentlélekkel?

Úgy, hogy kérjük Istent: ne csak a Lélek egy-egy fuvallatában részesítsen, hanem mérték nélkül (Jn 3,34) adja az ő Lelkét, hogy színültig töltsen be életünket.

A hit teljessége teljes Igére-hangolódás által lehetséges. Nem tűrhetjük meg a szent és profán életmegnyilatkozások közötti szakadékot életünkben. A mai szekularizált világban is, vallás nélküli keresztyénséggel éppúgy mindent az Úr Jézus nevében kell cselekednünk, mint ahogyan azt a templomi istentiszteleten tesszük (Kol 3,17).

Teljes megüresedés által kaphatjuk csak a Lélekkel való beteljesedést. - "Vágyat, célt a múltnak adtam." "Bűneimet bevallám néked." "Szívemet élő áldozatul néked adom, Uram" - ezek a teljes megüresedés lépcsőfokai.

Teljes Önátadás által mindez céljához ér. Aki élete központját: szívét is Istennek adta, annak végül mindent át kell adnia Isten kezébe a 274. ének szerint: "Ki Istenének átad mindent..."

Teljes hódolat lesz mindebből. Adj át Istennek mindent, és Isten mindenné lesz számodra. Így Szentlelke bőven árad, s a szív üdvöt talál. Mert tiéd a dicsőség örökkön-örökké. Ámen.

Hegedüs Loránt

A szeretetben meggyökereztető Lélek

Alapige: Efézus 3,18

Bibliavetítés: Efézus 3,14-18

Isten karácsonykor szemünk elé lép testet öltött kijelentésében, nágypén-tek és húsvét alkalmával szívünkre pecsételi halálos-élő szeretetét, pünkösdkor pedig kiönti életünkbe szerelmét. E pünkösd-i csoda személyes átéléséről így vall Pál apostol: "Az Istennek szerelme kitöltöttetett a mi szívünkbe a Szentlélek által, aki adatott nekünk" (Róm 5,5).

Ezek szerint Isten pünkösdkor jön hozzánk a legközelebb! A felettünk uralkodó Atya Isten, ki van a mennyekben, az ő egyszülött Fiában a Jézus Krisztusban hozzánk jön, hogy elmondhassuk: "Immánuel", "Velünk az Isten" (Mt 1,23). Pünkösd-i csodájával pedig bennünk vesz lakozást, hogy az ő Lelkének a mi lelkünkkel egybehangzó bizonyosságtételével kiáltjuk: "Abbá, Atyám" (Róm 8,15-16)!

Személyes és gyülekezeti hittétel-tapasztalatunk mégis arról győz meg bennünket, hogy a legnagyobb Isten-közelség ünnepe van gyülekezeti tagjaink legnagyobb részétől a legtávolabb. A pneumatikus-karizmatikus kereszténység új ébredési hulláma kivétel ez alól, itt viszont az élményszerűség sokszor átveszi a vezérszólamot az igeszerűséggel szemben, pedig szentlelkes élményeinket is csak az Ige vezérelheti. A többség számára az igeszerűségből hiányzik az élményszerűség, ami viszont a langymelegség veszedelmes állapottal fenyeget bennünket.

Az igazi, igei-szentlelkes Isten-közelség érdekében szól hozzánk az igei-szentlelkes parancs és ígéret: "Közeledjete az Istenhez és közeledni fog hozzátok" (Jk 4,8)!

Textusunk pedig erre a parancsra és ígéretre válaszolva elmondja: "Isten úgy lesz hozzánk közelebb, mint a kezünk vagy a lábunk, hogy ő a testi-lelki embernek, akiben a test a lélek külső oldala, a lélek pedig a test belső oldala, a mélyére hatol. Éspedig: lényünkben a gyökerekig és alapokig száll alá az ő igéileg megelevenítő Lelke által s ott lakozást vesz a bennünk élő Krisztus által (Ef 3,17; Gal 2,20), nem átmenetileg, hanem állandóan.

Hadd szóljunk ma az Ige vezetésével a Szentlélek szeretetben meggyökereztető munkájáról és vegyünk tanítást és ihletést egyszerre.

Az Ige által a Szentlélek belegyökereztet Isten szeretetébe.

1. Először megmutatja gyökerek felé hatolásunk elégtelenségét.

Manapság valóban igen sok területen a gyökerek felé hatol az ember, közismert szakkifejezéssel: radikalizálódik. Igaz, hogy ezzel párhuzamosan igen sok területen viszont kétségbeejtően felszínessé válik. Talán még most a huszadik század végén sem lehet eldönteni, hogy a radikalizálódás és felszínesedés egymást feltételező két véglete közül melyik jelenti számunkra a nagyobb problémát. Minket most az első, a radikalizálódó véglet érdekel igénk megértése végett. - A Szentlélek itt és most radikálisan leleplez!

Radikalizálódik napjainkban a tudomány, és sok haszna mellett, melyek miatt nélkülözhetetlen, mai összhatásában végveszélyt jelent számunkra. Az atomveszély, környezetszennyezés, demográfiai robbanás (nálunk vészes csökkenés), energiakrízis, éhség-bomba jelzi: apokaliptikus jön feltartóztathatatlanul, ha meg nem változunk!

Radikalizálódik az erkölcs. Sok képmutatás eltűnik napjainkban, mert nem divat, nem tanácsos és nem is cél a szentet játszani. Sok álarc egyszer s mindenkorra lehull. Igaz, hogy ez korántsem jelenti minden képmutatás megszűnését és minden álarc lehullását. Ahol megmaradnak, egyre rafináltabb lesz használatuk és kimondhatatlanul árnyalt vagy éppen tömegeket magával ragadó sátáni művészi tökélyre jut alkalmazásuk. De az erkölcs igaz és őszinte, semmi hazugságnak nem kedvező radikalizálása is túlhajtható úgy, hogy végül önmagát semmisíti meg. Mikor nem tudja elhinni, hogy valakinek nem a jószándéka a hazugság, hanem a bűnei a hazugságok, akkor megölheti a jószándék magvát is egy lélekben és kiszolgáltatja őt hazug szenvedélyeinek. Ha nem lát Hegyi beszéd szerinti életeteket s ezért ki akarja törölni a Hegyi beszédet az emberiség életéből, ezzel sarkcsillagokat homályosít el, Gandhit, Martin Luther Kinget veszi semmibe századunkban, s lehetetlenné teszi a tájékozódást a tévedők számára, akik hiába kutatnak eligazodási pont után. Az erkölcsi normák teljes felbomlása nem irgalmaz a tíz parancsolat egyikének sem. Egy tízágú útkereszteződésben elromlott közlekedési rendőrlámpa minden irányú zöld jelzése jellemző erkölcsi helyzetünkre. Mindenkinek minden szabad, ezért szabadon rohanunk egymásba, halmazatilag idézve elő a katasztrófák hosszú sorát s véglegesen elveszítve a szabadság isteni életrendjét.

Radikalizálódik a hit is. A hitetlenség századára lehet elmondani igazán: "sose hittek annyit mindenben az emberek, mint mióta semmiben sem hisznek". Áltudományok, valódi babonák, álhitek, vakhitek, balhitek hosszú sora vonul fel díszoszlopvonalban a hit országútján. Az igaz hívőnek valóban nehéz szembenélni az árral. A többség végre eléri, hogy egy nullában hisz! A legtöbb szívbe már nincs mélyen bevésve Krisztus kereszthalálának jele. De minden auton ott van egy majom alakú kabalababa. Íme, milyen elégtelen gyökerek felé hatolásunk!

2. Másodszor megmutatja az Ige és Lélek teljes gyökértelenségünket. A Szentlélek e gyökértelenségben radikálisan hiányzik!

Simone Weil szerint gyökértelenedésünk oka és teljes gyökértelenségünk jellemzője: a nagy "nem" és a kis "igen". Nagy és egyre nagyobb szenvedéllyel mondunk "nem"-et. Kis és egyre kisebb odaadással mondunk "igen"-t. Óriási horderejű tiltakozásaink vannak, de egyre kisebb áldozatokra vagyunk hajlandók. Az "igen" egyre kisebb, a "nem" egyre nagyobb, és végül "semmi", "NIHIL" lesz belőle. "Semmi sem jó, ami van, és nem tudjuk, hogy mi volna a jó!" - mondja Osborn dühöngő ifjúsága. És teljes gyökértelenségében ráteszi életét a látszatértékekre.

Ezek közül a legáltalánosabb a pénzhajhászás: egyre nagyobb összeg okoz egyre kisebb kielégülést már az áruk emelkedése miatt is, de elsősorban minden érték devalválódása következtében. A megszűnt igazságérzet a "nihil" felé vezető következő lépcső: Én elhiszem, amit te hazudsz, ha te elhiszed, amit én hazudok. A belső csőd kilátástalansághoz és halálfélelemhez vezet, mely kapuzárás pánikban tör ki: Az embernek csak egy élete van! Kábítsuk el a "sose halunk meg" érzésével! Végül a hamis nagyság imádata kínál de sohasem ad! - utolsónak látszó kiutat: hódító megváltók - eszmék, hatalmak, élvezetek - ígérnek üdvöt, csak azért, hogy az egyetlen, szenvedve győzelmes Megváltót eltakarják. Pedig nélküle csak a teljes gyökértelenség és halál veszedelme vár. A szeretetlenségben és az álszeretletben nem lehet meggyökerezni!

3. Harmadszor: Az Ige és Szentlélek beleplántál minket Isten szeretetében, hogy ott meggyökerezünk!

A Szentlélek alapvető igei igazsága a pünkösdi prédikációban az volt, hogy a gonosz kezekkel gólgotai halálos keresztre szegzett isteni Szeretetet Krisztus mindörökké győzi! Hitünk, gondolkozásunk, érzéseink, akaratunk

gyökereit addig a mélységig kell leereszteni, ahol Isten - minden látszólagos evilági ellentapasztalat ellenére, sőt azokon át - golgotai kereszthalálosan szeret minket! Hozzá képest minden semmiség. Csak ez az Isten a nagy, az úrvacsorában is kiábrázolt, halálosan győztes szeretetével! "Mélyebbre benned, mélyebbre még!" Ő a legfőbb érték! Nem 30 ezüstpénz, egy szökött rabszolga árát ér, de egy egész világot és benne feltétlenül egy szívet: a tiedet! Ő az igazság, és nem egy elv. Benne, a Szentlélek vezetésével, annak van igaza, aki szeret: Istent az imádat és a felebarátot a bocsánat Lelkével. Ő a feltámadás és az élet, aki új életre támasztja azt, aki meghalt magának, hogy Lélek szerint éljen és járjon! A golgotai kereszthalálos Isten-szeretetig meggyökereztetett hit örökélet-nedveket szív az Isten életének mélységeiből.

E radikalizált hit megtart a legnagyobb viharban is, mert örökkévaló talajából, Isten szeretetéből kiszakíthatatlan.

E radikalizált hit kiteljesíti a maga életét egész az évig. A fák lombja mindig arányos gyökérzetükkel. Az Ige és Lélek által Isten mélységig mélyülő hit mondhatja el egyedül igazán: "Trónusod elé járulok, im!" És áldalak téged, Uram, örökkön-örökké. Ámen.

Froukje de Hoop

Anániás és Safira

Alapige: Apostolok cselekedetei 5,1-11

Bibliaolvasás: Apostolok cselekedetei 4,32-37

Hol hit, ott szeretet,
Hol szeretet, ott béke,
Hol béke, ott áldás,
Hol áldás, ott Isten,
Hol Isten,
Ott szükség nincsen.

Sok házban láttam ezt a háziáldást. A falon, képeslapon, fadarabon kifaragva. Egyetlen mondatban összefoglalva ezt mondja: "Hol hit, ott szükség nincsen."

"Hol hit, ott szükség nincsen." Ezt nagyon világosan mutatta az első gyülekezet élete. Az első keresztyének egy szívvel és egy lélekkel hittek és imádkoztak. Az első keresztyének. Mindenki abban az örömben élt, hogy Jézus az Úr, hogy Ő, az Isten Fia eljött hozzánk, közöttünk élt, és ami a legfontosabb, meghalt értünk. Biztosak voltak abban, hogy Jézus megszabadította őket bűneiktől, és hogy nem maradt a halottak között, hanem feltámadott.

Ez igazi öröm volt számunkra. Ez a jó hír határozta meg egész életünket. Ennek a hatása mindenre kiterjedt, mert nemcsak lélekben voltak egyek, hanem földi, anyagi dolgokban is. Ezt olvastuk az Igében: "A hívők sokaságának pedig szíve-lelke egy vala; és senki semmi marháját nem mondá magának, hanem nékik mindenök köz vala." "Hol hit, ott szükség nincsen" - ez a mondás valóság az életünkben. Senki nem látott szűkséget, mert egymást segítették, anélkül azonban, hogy valaki erre kényszerítette volna őket. Eladták földjüket, házukat, hogy a pénzzel azon, akinek szüksége van, segíteni tudjanak. Az, amiről sokan álmodtak a történelem folyamán, itt az Isten Lelke által valósággá vált.

Az első gyülekezetben senki sem szűkölködött. Ideális helyzet volt, mert az apostolok bizonyágtételüket az Úr Jézus feltámadásáról nagyon

nagy erővel tudták végezni, hisz szavaikat cselekedeteikkel támasztották alá, pontosan úgy, ahogy minden gyülekezet, minden gyülekezeti tag életében lennie kellene. Ahogyan a háziáldás mondja: ahol hisznek az emberek, ott szeretet, béke és áldás lakozik az emberek között, és ott senki nem lát szükségét, sem testileg, sem lelkileg.

De ahogy az Édenkertben a Gonosz közbelépett és az embert arra biztatta, hogy ne engedelmeskedjék Istennek, ahogy ott és akkor a tökéletesség nem sokáig maradt tökéletes, ugyanúgy itt sem.

Anániás és Safira eladták földjüket ugyanúgy, mint a gyülekezet más tagjai. Már az Apostolok cselekedetei negyedik fejezetében azt olvastuk, hogy a hívők eladott földjük, házuk árát elhozták a gyülekezetbe. Sőt az Írás külön is megemlíti a Barnabásnak is nevezett Józsefet, aki az eladott mezejének árát a gyülekezetnek ajándékozta. Anániás és Safira az ő példáját akarta követni. Látták azt, amit József tett, és tetszett nekik. Jó példának tartották. Tényleg ez volt az, amit egy keresztyénnek ott és akkor tennie kellett. És közös megbeszélés után a hitvestársak eladták földjüket. Azonban a Sátán már készült, mert itt egy jó lehetőséget látott a kísértésre.

A Sátán, az ellenség mindig ott járkal a gyülekezetben. Péter apostol így figyelmezteti a gyülekezetet: "Józanok legyetek, vigyázzatok, mert a ti ellenségeitek, az ördög, mint ordító oroszlán szerte jár, keresvén, kit elnyeljen" (1Pt 5,8). Az ördög nem szereti azt, hogy a dolgok jól menjenek. Neki nem tetszik az, ha az emberek szívvel-lélekkel egyek, mert ha egyek, akkor az azt jelenti, hogy szavaikkal és tetteikkel Istent szolgálják, hogy mindent, amit tesznek, Istenért teszik, azért, hogy őt dicsőíthessék mindenben. A Sátánnak ez nem tetszik! Már az Édenkertben sem, és itt sem. Akkor odajött, hogy összezavarja a dolgokat, és ide is ezért jött.

Anániásban és Safirában látja a lehetőséget, mert miután eladták földjüket és megkapták a pénzt, így kezdtek beszélgetni:

- Sokat kaptunk a földért!
- Igen, nagyon sokat!
- Nem gondolod, hogy mindent odaadni egy kicsit túlzás?
- Igen, annyi pénzre nincs szüksége a gyülekezetnek, még nem is olyan régen kapták meg a József pénzét, úgyhogy most nem kell olyan sokat adnunk.

Így beszélgetve jön rá Anániás és Safira, hogy nem kell az egész pénzeszeget odaadni a gyülekezetnek, elég, ha csak egy részét adják oda és a megmaradt pénzt pedig saját javukra fordítják.

Így is tesznek! Félretettek a föld szép árából, és csak egy részt hoztak el belőle az apostolok elé, gondolván, hogy senki nem fogja azt észrevenni. Mindenki azt fogja gondolni, hogy mi is úgy cselekedtünk, mint József, és minden rendben lesz - gondolták magukban.

Anániás elment az apostolokhoz a pénzzel, letette a lábuk elé, és várta adományának megköszönését. De nem ez történt. Péter nem szívesen fogadja Anániás ajándékát, szomorú az arca, mikor ezt kérdezi: "Anániás, miért foglalta el a Sátán a te szívedet, hogy megcsald a Szent Lelket és a mezőnek árából félretégy? Nemde megmaradva néked maradt volna meg, és eladva a te hatalmadban volt? Miért hogy ezt a dolgot cselekedted szívedben? Nem embereknek hazudtál, hanem Istennek" (ApCsel 5,3-4).

Péter itt pontosan megmondja, hogy hol van a baj. A Szent Lélek megjelentette neki, hogy Anániás mit csinált tulajdonképpen, hogy eladott földjének árából félretett és csak a pénz egy részét adta a gyülekezetnek, azt hívén, hogy ezt senki sem fogja megtudni. Anániás hazudott. Az emberek előtt akarta jónak mutatni magát. Szándékosan félrevezette az embereket. Jó hírt, nagy nevet akart szerezni magának, azt gondolva, hogy senki nem tudja majd meg, hogy nem az egész pénzt adta oda a gyülekezeti célokra. Anániás bűne abban állt, hogy megcsalta a Szent Lelket, hogy hazudott, de nem az embereknek, hanem magának Istennek. Miért? Azért, mert a szíve nem volt egy.

A gyülekezetről azt hallottuk, hogy szívük, lelkük egy volt. Mindenüket Isten dicsősége és országa terjesztésének közös céljára használták fel. Nekik csak egy céljuk volt: Istent szolgálni, aki Jézust feltámasztotta

a halálból. Azért adták el földjeiket és házaikat, mert tudták, hogy Istent nemcsak beszéddel, de cselekedetekkel is szolgálni kell és így a szükségben levőkről gondoskodni kell. Szüntelenül szemük előtt lebegett a jézusi parancs: "Amennyiben megcselekedtéték egygel az én legkisebb atyámfiai közül, énvelem cselekedtéték meg" (Mt 25,40).

Istent mindenben teljesen és egy szívből szolgálni nagyon nehéz, mert ezen a világon sok minden van, ami ugyanúgy figyelmet kér, mint Isten. Minden keresztyén ember ismeri a belső harcot, mert tudja, hogy Istennek és a mammonnak egyszerre szolgálni nem lehet (Mt 6,24). Minden keresztyén ember ismeri ezt a belső harcot, mert tudja, hogy békességre kellene igyekeznie, de ő mégis szüntelen békétlenkedni akar, mert tudja, hogy nem kellene olyan sokat innia, de a barátok is isznak és röhögnek rajta, ha ő nem akar többet inni.

Jézus így fogalmazta meg, hogy miként kell Istent szolgálni: "Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes elmédből és teljes erődből... Szeresd felebarátodat, mint saját magadat" (Mk 12,31-32). Ehhez a szolgálathoz azonban az kell, hogy teljes szívünkkel és teljes erőnkkel egész életünkben Istenért éljünk, mindent Isteni szeretetből tegyünk. Ne saját magunkért éljünk, hanem Istenért. Anániás nem Istenért tette azt, amit tett. A pénzt saját céljaira használta.

Sokszor mi is azt hisszük, amit Anániás: tudjuk, hogy bűnt követtünk el, de Anániáshoz hasonlóan azért teszünk valamit, hogy az emberek előtt jónak látszadjunk. Talán ezért lettünk presbiterek, vagy nőszövetségi munkások, mert ez a faluban nagy tekintélyt jelent, mert az emberek megdicsérenek, amiért sokat dolgozunk az egyházért. Azt gondoljuk, hogy senki nem látja, ami szívünkben van. Azt gondoljuk, hogy mindent el lehet leplezni. Így az embereket be lehet csapni, mert ők nem olvasnak gondolatainkban, de Istent nem lehet becsapni. Előtte nem leplezhetjük vagy takargathatjuk gondolatainkat. Isten látja rögtön, hogy milyen a szívünk. Észreveszi céljainkat, ahogy az Anániásét is látta. Látta, hogy Anániás nem szolgálja őt teljes szívből; látta, hogy a pénzével csak magának akar jó hírnevet szerezni és nem Isten dicsőségét akarja szolgálni.

De Istent nem lehet becsapni. Ezzel próbálkozni is bűn és hiábavalóság. Ez Anániás esetében is meglátszik. Mikor meghallja Péter szavait, leesik és meghal. "Hogy lehetséges? Miért ítél Isten ilyen kegyetlenül?" - kérdezi megdöbbenve a mai ember. Ezt nem tudhatjuk pontosan, mivel Isten ezt nem íratta meg az ő Igéjében.

Hálások lehetünk, hogy manapság Isten nem így ítél, hogy nekünk nem mindjárt adja meg bűneink büntetését, azaz a halált. Mert amint az Édenkertben az első ember bűnt követett el és azért meg kell halnia, úgy itt is ez történik. A mennyei helyzetet, amely a gyülekezetben uralkodott, Anániás megtörte. Elvette a dicsőséget Istentől. Saját magának akarta azt megszerezni, olyan akart lenni, mint Isten, és azért kellett meghalnia. Ott a helyszínen. És "mindenekben nagy félelem támadta, kik ezeket hallják vala". Nem is csoda, hisz ki nem félt akkor és ki ne félne itt és most közöttünk, mikor ma ezt halljuk? Hisz közülünk ki tudja elmondani, hogy az ő szíve teljesen egy, hogy ő tiszta szívből szolgálja Istent? Mikor ezt halljuk, nem tehetünk mást, mint azt, hogy nagy félelemmel leborulunk Isten elé és kegyelmet kérünk tőle bűneink miatt.

Anániást elviszik és eltemetik. Meleg éghajlat alatt az ilyesmit gyorsan véghez kell vinni, nem lehet sokáig várni vele. Úgy látszik, hogy ezzel minden bevégeződött. Azonban megjelenik Safira, mert Anániás a tettét a felesége tudtával követte el.

Safira nem érti, hogy miért nem jön haza a férje, hisz nem oly nagy dolog a pénzt elvinni. Ezért három óra múltán bejön a gyülekezetbe, hogy megnézzé, hol van Anániás. Ő nem tud még semmit sem arról, ami történt, és mikor megkérdezi, hogy hol van a férje, aki idehozta az ajándékot, a szegényeknek szóló pénzt, akkor Péter egy kérdéssel felel: "Mondd meg nékem, vajon ennyiért adtátok-e el a földet?" Péter, aki biztosan tudja, hogy Safira is tud Anániás cselekedetéről, még egy lehetőséget ad neki, hogy bevallja az igazságot, azt az igazságot, hogy tulajdonképpen többet kaptak

a mezőért, de egy része otthon van. Eldugták. Safira számára ez nehéz kérdés lehetett. Képzelmük el, hogy Péter előtt áll, és el kell döntenie: megmondja-e az igazságot vagy ne. Péternek nehéz hazudni, mert tekintélye és éles látása van. Safira is tudja, hogy rossz, amit csinálnak, hogy becsapnak embereket. De aki á-t mondott, annak b-t is kell mondania, és azért Safira elhatározza, hogy hazudni fog: "Igen, ennyiért adtuk el a földet."

Safira nekünk azt mutatja, hogy miképpen működik a bűn. Rajta láthatjuk azt, hogy az egyik bűn szüli a másikat. Safira beleegyezett abba, hogy elteszik a pénznek egy részét. Ez volt az első bűne. Már akkor kellett volna tiltakoznia: "Nem, ez nem jó, ezt nem teszem!" De akkor nem tette, és most megint hazudnia kell, hogy eltakarja az első vétkét. Ez mindig így van. Mindenki ismeri ezeket a helyzeteket: egy kicsi hibát követünk el, és azért, mert nem akarjuk beismerni, valamivel eltakarjuk. Egy kis hazugságot mondunk, és ahhoz, hogy azt senki se vegye észre, még néhányszor hazudnunk kell. Az ember ilyen módon mélyebbre és mélyebbre merül a bűn mocsarába, és egyre nehezebb lesz kimásznia belőle. Sokkal könnyebb egy hibáért bocsánatot kérni és megalázni magunkat Isten és az emberek előtt, mint sok hibáért. Mert valahányszor észrevesszük, hogy rossz úton járunk, hogy hibáztunk, meg kell állnunk és helyre kell igazítanunk a hibát. Hazugság esetén be kell vallanunk az igazságot, és meg kell aláznunk magunkat Isten és az emberek előtt.

Ez nehéz, mert senki sem szereti bevallani hibáit az emberek előtt. Senki nem szereti megalázni magát. Azonban ahhoz, hogy a szívünk egy legyen, hogy egész szívvel tudjuk Istent szolgálni, meg kell ezt tennünk. Különbben mindig távolság lesz Isten és közöttünk. Különbben nem tud Isten munkálkodni bennünk.

Safira azonban másként cselekedett. Arra gondol, hogy nem hagyhatja cserben a férjét, és azért tovább hazudik. Ezért ő is, férjéhez hasonlóan, leesik és meghal. Ahogyan az Édenkertből mindkét embernek távoznia kellett, úgy itt is ugyanaz történik: mindkét bűnös meghal.

Isten előtt mindenki személyesen felelős. Isten előtt nem lehet a másakra mutatni és azt mondani: "Ő a hibás, ő vezetett a rosszra." Sokszor ezt gondoljuk. Sokszor azért teszünk valamit, mert egy másik ember ezt mondja nekünk, és ha nem jó, akkor mentegetőzünk: "Hát mi nem vagyunk hibásak, ő parancsolta, őt kell felelősségre vonni, nem engem." Ez nem igaz. Mindenki saját magáért felel Isten előtt. Ott nincs kifogás vagy mellébeszélés. Ott Isten ezt mondja: "Te tudtad, hogy ez vagy az nem jó és mégis megtetted. Te, Safira, figyelmeztethetted volna a férjedet, de ehelyett vele mentél a rossz úton. Jó útra vezethetted volna, de te követtél őt a rossz úton."

Ez ránk is érvényes. Ha valakivel együtt követtünk el egy bűnt, akkor nemcsak a saját bűneinkért kell felelnünk Isten előtt, hanem a másik ember bűneiért is. Miért? Mert én megmondhattam volna az igazságot. Esetleg megállíthattam volna vagy jó útra vezethettem volna a másikat. Safira ezt nem tette, hanem Anániás büntársa lett. Ő ugyanazt a büntetést kapta: leesik és meghal! Ugyanúgy viszik el és temetik el őt is, mint a férjét.

Anániás és Safira ott helyben megkapták a bűn büntetését, és ez nagyon mély benyomást tett a körülöttük lévőkre, úgyannyira, hogy Lukács kétszer is megismétli, hogy félelem támadt az egész gyülekezetben és azon kívül. Még a mai igehallgató is megrémül e történetet olvasva, hallgatva. De ez jó, mert Isten szemében a bűn komoly dolog. Olyan, amivel nem lehet tréfközölni. A mi időkben Isten nem olyan gyorsan adja meg a bűn büntetését, mint Anániás és Safira esetében, de ez nem azt jelenti, hogy nem fog felelősségre vonni bennünket. Talán mi azt gondoljuk, hogy nem olyan fontos, hogy miként élünk, hisz nem a cselekedeteinkért kapjuk a mennyi országba való lakozást, hanem Jézus érdeméért. Ez mind így van, de Jézus maga mondta, hogy nem a törvény eltörlésére, hanem annak betöltésére jött. Ő bennünket is megváltott, de nem azért, hogy továbbra is bűnben éljünk, hanem hogy bűntől mentes tiszta életünk legyen. Azért váltott meg, hogy egy szívvel és egy lélekkel szeressük és szolgáljuk Istent, hogy olyan nagy erővel tudjunk bizonyosságot tenni az Úr Jézus feltámadásáról, miként az apostolok egykoron, hogy nagy kegyelem legyen mindnyájunkon.

Az első gyülekezethen ez volt a helyzet, mert hittek. Ahol az emberek mindenükkel, egész szívükkel hisznek Istenben, ott a bűnnek nincs lehetősége, hogy uralkodjék. Ott mindent Istentől várnak, ott egész életüket Istennek szentelik. Mert:

Hol hit, ott szeretet,
Hol szeretet, ott béke,
Hol béke, ott áldás,
Hol áldás, ott Isten,
Hol Isten,
Ott szükség nincsen.

Ámen.

László Dezső

Az Ige után való éhség és szomjúság

Alapige: Ámós 8,11-13

Bibliaviasás: Máté 13,1-9; 18-23

I.

Éhség és szomjúság! Két kínzó érzés. Ki ne ismerné közülünk. Egész valónk két legfenegetőbb hiánya. Étel nélkül még meg tudunk élni néhány hétig, de ital nélkül a szomjúságba pár napon belül belehalunk.

Az éhség és szomjúság azonban nemcsak ilyen fenyegető rém, hanem az ember egészségének a jele is. Milyen jó a munkában megéhezni s akkor leülni a terített asztal mellé és hálaadással magunkhoz venni az ételt és az italt. Isten úgy rendezte be az életet, hogy abban a hiány: éhség és szomjúság, és a hiánynak a pótlása: étkezés és ivás állandóan változtatják egymást. Hány ember éppen azért beteg, mert nincs étvágya, mert nem éhez meg soha. Hány ember éppen azért beteg, mert nincs kedve ételt és italt venni magához. Hányszor kérdi az aggódo édesanya a beteg gyermektől: mit ennél. vagy mit innál, lelkem? Milyen fájdalmasan hat a válasz: nem kérek semmit! Vannak, akik vagyont adnának azért, hogy olyan éhesen és olyan étvágyal tudjanak leülni az asztal mellé, mint egy kaszás, aki egész nap húzta a kaszáját.

Mind az éhség és szomjúság, mind az éhség és szomjúság étellel és itallal való megoldása Istentől van, az ő törvénye szerint történik. Az ő ítélete, ha éhség és szomjúság gyötör étel és ital nélkül, de az is, ha étel és ital mellett nincs éhségünk és szomjúságunk.

A mai alapige egy különös éhségről és szomjúságról beszél. Isten az Úr beszéde iránt való éhséget és szomjúságot is fölébresztheti az emberben. Úgy is mondhatjuk: lelki éhséget és lelki szomjúságot ébreszthet. Igen, mert a léleknek is éppen úgy táplálékra és italra van szüksége, mint a testnek. Isten az ő Igéjét, az Úr Jézus Krisztust adta a mi lelkünk étele és itala gyanánt. Belőle pedig csak az tud enni és inni, akinek étvágya van hozzá. Ezért mondja Krisztus: boldogok, akik éheznek és szomjúhozzák az igazságot, vagyis az Isten Igéjét, mert ők megelégtettek (Mt 5,6). Nagyon jól írta egyik nagy református írónk, hogy a református templom lelki ebédlőszoba, az istentisztelet lelki ebédelés. Valóban minden istentiszteleten az Isten asztala körül gyűl össze Isten családja. Minden hétköznapi és vasárnapi istentiszteleten az örök élet kenyere és itala: az Istennek Igéje kerül az asztalra, hogy vegyen belőle mindenki minél többet. Évente nyolc alkalommal pedig az úrvacsora kenyereben és borában látható

alakban is élénk kerül az Ige. A kenyeret és bort testi szánkkal magunkhoz vesszük, hogy mialatt végbemegy a test étkezése és ivása, a Szentlélek a hitünkön keresztül Krisztus valóságos testével és vérével, az örökkévaló mennyei eledellel és itallal tápláljon és üdítsen mindnyájunkat.

Ahogyan a test elhal étel és ital nélkül, ugyanúgy elvész az a lélek is, amelyik nem eszik és nem iszik a számára kirendelt lelki eledelből és italból: Isten beszédéből. Boldog az az ember, akiben megvan az egészséges átvágy, az Isten Igéje után való egészséges vágyakozás és azt ki is elégíti Isten házában. Nincs rettenetesebb ítélet annál, hogyha az Isten elveszi valakinek az Ige után való vágyakozását, a lelki éhségét és szomjúságát, vagy ha fölébreszti ezt a vágyat, de megvonja a lélektől a kielégítés lehetőségét. A mai Ige ezt a szörnyű ítéletet tárja elénk. Ímé, napok jönnek, azt mondja az Úr Isten, és éhséget bocsátok a földre; nem kenyér után való éhséget, sem víz után való szomjúságot, hanem az Úr beszédének hallgatása után. És vándorolni fognak tengertől tengerig és északtól fogva napkeletig. Futkosnak, hogy keressék az Úrnak beszédét, de nem találják meg. Azon a napon elepednek a deli szüzek, meg az ifjak is a szomjúság miatt.

Rettenetes ítélet volt az özönvíz, amelyben elpusztult minden ember Noén és családtagjain kívül. Rettenetes ítélet a földrengés, tűzvész, árvíz, háború, pestis és minden egyéb fenyegető rém, de ezeknél ezerszer borzalmasabb lelki éhségben és szomjúságban halni meg. Igen, mert a természeti csapásokban csak az ember teste hal meg, az Istenben hívő lélek azonban keresztül átmenekül a mennyei dicsőségbe, de a kielégíthetetlen lelki éhségben és szomjúságban a lélek hal meg úgy, hogy egészen bizonyos a maga halála, kárhozata felől.

A lelki éhséget és szomjúságot ismerjük. Átvirrasztott éjszakáinknak jól ismert réme. Ránk tör a nyugtalanság, a halál félelmének érzete, lelkiismeretünk nem tud megnyugodni, tanácstalanul vergődünk meg nem oldott kínos kérdéseink között. De azután csak elcsitul a lelkünk: imába merülünk, egy-egy zsoltár szárnyán magasba szállunk, ránézünk az Úr keresztjére, egy-egy jól ismert Ige mehozza a megoldást. Elmehetünk a lelki testvérünkhöz, a lelkipásztorunkhoz, hallgathatjuk az Igét. De milyen elképzelhetetlen az az állapot, amikor a lélek komolyan akar élni az Isten Igéjével, de nem találhatja meg azt. Isten ezt is megteheti! Isten maga hozhat olyan napokat, amelyeken az ő rendelkezéséből nem lesz igehirdetés, nem lesz úrvacsora. A legszörnyűbb lelki kérdések: élet és halál, üdvösség és kárhozat, kegyelem és ítélet kérdései fogják a lelkeket gyötörni anélkül, hogy a lélek meg tudna nyugodni. Én ismertem olyan lelket, aki eljutott ebbe az állapotba. Évtizedeken át visszautasította az Isten Igéjét. Élete végén azonban fölébredtek a lelkének legmélyebb kérdései, kínozták és gyötörték, de nem tudta az Igét megtalálni. Isten megvonta tőle azt a Szentlelket, amely által az Ige a miénk lehet. Istennek ez a büntetése elkerülhetetlen azoknak az életében, akik rendszeresen és tudatosan szembe állanak az ő Igéjével, akik visszautasítják az azzal való táplálkozás Istentől adott gazdag alkalmait.

II.

Az igehirdetőnek mindig olyan Igét kell választania, amelyik talál a gyülekezet tényleges állapotára.

A mai Ige azonban nem ilyen. Mégpedig két okból nem ilyen. Az Igében arról van szó, hogy Isten lelki éhséget támaszt és nem adja meg a lelkileg éhes emberek egyedüli táplálékát, az Igét.

Sajnos ma nincs meg bennünk ez a szörnyű éhség és szomjúság, az Isten beszéde után való kínzó epekedés és vágyakozás, és hála az Úrnak, az Ige bőven és szabadon hirdettetik mindennap, újból és újból megterül az Úrnak szent asztala. A mi nyomorúságunk éppen az, hogy az Isten gazdagon terített asztala mellett étvágytalan, válogatós betegként tengődünk. Mi abban az állapotban vagyunk, amelynek a büntetése az lesz, amiről az Ige szól: Isten kínzó vágyat ébreszt majd a szívünkben az Ige után, de megvonja tőlünk

a lelket tápláló és megbékéltető Igét! Nem lehet hosszasan isteni büntetés nélkül visszautasítani az Istentől fölkínált Igét.

Az Úr asztalához készülünk. A készülés alapföltétele a bűnbánat. Hiszem, hogy mindnyájan bűnbánattal készültök a szent asztalhoz: fáj, hogy megbántottátok az Istent, káromló szavak hagyták el ajkakatok, vétkeztetek hitvértársatok ellen, tegnap is összezörögés volt köztetek, szófogadatlank voltatok szüleitekkel szemben, még a nagyhéten is háromszor hazudtatok, valakitől valamit igazságtalanul elvettetek, rosszat mondtattok a szomszédokról, türelmetlenek voltatok az anyósotokkal szemben. Ezek mind bűnök, ezeket mind meg kell bánni és el kell hagyni. De ennyi bűnbánat nem elég. A mai Igének a tükrében kell a legnagyobb bűnünket, minden bűnünknek a gyökerét meglátnunk: nem élünk úgy az Isten Igéjével, ahogyan kellene, nincs a mi szívünkben igaz vágyakozás az Ige után. Ó, mert ha volna, akkor sokkal többször jönnénk az Ige hallgatására, gyakrabban olvasnók otthon is a Bibliát és komolyabban vennők mindazt, amit Isten az Igéjében kínál nekünk. Kerüljön csak oda a mai bűnbánatunk központjába az Isten Igéje ellen való sok-sok vétkezésünk, a saját lelkünk táplálásának az elhanyagolása.

De nemcsak az a bűnünk, hogy nem élünk komolyan az Igével, hanem az is, hogy amikor az Úr az Ige asztalát megteríti és szól az igehirdetés, mi annyiszor nem az Igére, a táplálékra, hanem az azt fölszolgáló személyre, a lelkipásztorra nézünk. Hol annak a bűnét, gyengeségét és gyarlóságát, hol Istentől adott emberi képességeit nézzük elsősorban, s így nem az érdekel, hogy mit prédikálnak, hanem az, hogy ki prédikál. Van, akitől elfogadjuk, és van, akitől nem fogadjuk el az Istentől adott táplálékot, mintha számítana az Isten előtt az, hogy ki hozza hozzánk az ő ételét és italát.

Az Írás szerint az igehirdetés: aranyalma ezüsttányéron. Hányszor csak az ezüsttányért, az igehirdetés emberi keretét és nem az aranyalmát, annak isteni tartalmát nézzük. Tekintetünk itt a földön jár, a földi dolgok változásától tesszük függővé egész valónk megmaradását. Emberi céljaink, vágyaink, gondolataink, érzéseink igazolását várjuk az igehirdetéstől, annyi minden emberit belemagyarázunk abba az Igébe, amelyet Isten kívülről és felülről küld. Ha az igehirdetésben föl villan az Isten minden emberi gondolatot megítélő szentséges valósága, rádöbbenünk arra, hogy az Istennek igénye, parancsa, akarata van velünk szemben. Ha az igehirdetésben egy, az emberitől különböző új mennyei, isteni világ titkai és törvényei tárulnak föl előttünk, akkor megütközünk azon, bezárkózunk előtte és ott maradunk Isten áldása nélkül.

Mindennek pedig az a következménye, hogy léleekben sápadtak, erőtlenekek, elesettek vagyunk. Lelki gyengeségünk pedig kihát az egész életünkre, nincs kedvünk semmihez, csak vonszoljuk az életünket, mint egy szörnyű terhet. Pedig az Isten minden korban boldoggá, erőssé, vidámmá, reménykedővé, szolgálatkésszé, örvendezővé teszi a maga igazán benne hívő gyermekeit. Az Igével táplálkozó embernek a hite az az egyetlen hatalom, amelyik győzedelmeskedni tud a világ fölött. Bármilyen világ fölött. Ma nagyon komolyan tegyük föl a kérdést: nem mi magunk vagyunk-e az okai annak, hogy az élet-harcban annyiszor alulmaradunk? Nem azért vagyunk-e olyan gyengék, tehetetlenek, nem azért olyan gyakori az életünkben a terméketlen sopánkodás és olyan kevés az öröm és erő, mert bizony nagyon rosszul tápláltuk a lelkünket? Szegény, kiéhezett, vézna, roskadozó lelkünk hogy is volna alkalmas arra, hogy elhordozza az életünk sok-sok súlyos terhét, keresztjét és nyomorúságát?

Istent semmiben se hibáztassuk! Ő fenntartja az egyházat, gondoskodik benne az Ige szolgálatáról.

Mi futkosunk ide és oda, keressük az életünket megújító, felüdítő, megerősítő lehetőségeket, és nem vesszük észre, hogy Isten mindent megad, teljes gazdagságban megad ma is mindent, ami életképessé tud tenni bennünket. Az ő háza a lelki gyógyulás hajléka, tiszta ingyen kapjuk benne a leghathatósabb vitamint: az Ige vitaminját, a legcsodálatosabb gyógyvizet: a Krisztus véréét, a legtáplálóbb eledelt: az örök élet kenyerét. Tiszta

őzondús levegő vesz körül ebben a szanatóriumban, aki szíve szerint mélyen imádkozik, annak a vére fölpezsdül balzsamos illatától.

Az Ige nélkül elepednek a deli szüzek és a legszebb ifjak is. De az Ige által az öregek is megfiatalodnak, a betegek is meggyógyulnak, a sánták is jární kezdenek. Igen, az Ige által, igazán az Úr beszéde által. A mi egész emberi valónkat felülmúló, megszégyenítő, de megerősítő és megújító Ige által.

Az Igében nincsen hiány. A baj bennünk fészkel: nincs igazi mély vágyakozásunk az Ige után, étvágytalanul ülünk a terített asztal mellett.

A gyakorlati kérdés tehát az, hogy miképpen juthat el az ember az Ige után való vágyakozásra, miképpen támadhat az emberben Ige utáni étvágy és szomjúság.

A kérdésre egy magyar közmondással felelek: Evés közben jön meg az étvágy! Hányszor láttuk már az asztal mellett. Vacsorázunk, közeli rokon vagy ismerős érkezik. Ő is leül az asztal mellé. Kínáljuk. Köszönöm, nem kérek semmit, éppen most vacsoráztam, nem vagyok éhes – hangzik a válasz. A család folytatja a jóízű vacsorázást. Pár perc múlva megszólal a kínálást visszautasító vendég: Talán mégis ennék abból a szép pirosra sült krumpliból, olyan jóízűen eszik a gyermekek. És kér a krumpliból és azután kér mindenből, ami az asztalon van.

Van egy barátom, akinek nincs étvágya. Fiatalabb koromban a felesége minden nyáron meghívott, hogy a férjét meghízlalhassa. Az én kitűnő étvágyam átragadt a barátomra is, és nemcsak én, hanem ő is jó pár kilóval meggyarapodva fejeztük be a nyári üdülést.

Az egyházban is így van. Itt is evés közben jön meg az Ige után való étvágy. El kell jönnünk ide az Isten házába minél gyakrabban; minél kínzóbb kérdéseink vannak, minél súlyosabb problémák zavarnak, annál inkább. Nem ünnepelni kell idejönni, hanem étkezni, enni, inni, gyógyulni, pihenni. Még mindig vannak olyan reformátusok, akik azt mondják, most olyan zavart lelki állapotban vagyok, nincsen lelki békességem, nem tudok imádkozni, tehát nem mehetek el a templomba. Olyan ez a gondolkozás, mintha valaki azt mondaná: most beteg vagyok, tehát nem megyek az orvoshoz, most éhes vagyok, tehát nem ülök le a terített asztalhoz, most beszenyeződtem, tehát nem fürdök meg. Mikor jutunk el már oda, hogy igazán fölismerjük az egyház hivatását és célját: Istentől rendelt ebédlő, kórház, üdülőhely ez az áldott intézmény. Krisztus a megfáradtakat és megterhelteket hívta magához, hogy megnyugosztalja, fölüdítse, megerősítse, táplálja és tisztítsa őket.

Most ebben a prédikációban ízelítőt adott nekünk az Isten az Igéből. Éhségünket és szomjúságunkat elesztgette. A prédikáció után a szent asztalhoz hív bennünket, ahol az örök élet kenyerét és italát akarja nekünk adni az ízelítő után kemény eledel gyanánt.

Nézzünk erre a gazdagon terített asztalra! Örök életre tápláló étel és ital van rajta, ez az étel és ital erre az életre is hatalmasan megerősíti az ember lelkét, felüdíti megfáradt lelkét. Sokan vagyunk itt együtt. Ha van, aki régóta nem járult már ehhez az asztalhoz, ma merjen odamenni. Ha van, aki úgy jött ide, hogy nem vesz úrvacsorát, merjen most venni. Minél mélyebben érezzük, hogy méltatlanok vagyunk erre a vendégségre, annál készebbek vagyunk arra, hogy igazán méltók lehessünk. Krisztus a bűnösöket hívja ide, azokat, akik igazán méltatlan bűnösöknek tartják magukat. Méltóvá egyedül csak az ő kegyelme tesz bennünket. Ez a kegyelem pedig ránk is érvényes.

Mennyi áldott családi találkozó volt ezen a nyáron. Rég nem látott kedves arcok jelentek meg a szülői házban, a testvérek asztalánál. Hány kilométer utat megtettünk azért, hogy egy-egy messziről jövő kedves hívásnak eleget tudjunk tenni.

Ma egy meghívó érkezett a gyülekezethez. A mennyei Atya meghívta megfáradt, szétszéledt gyermekeit a maga asztalához. Az egyszülött Fiú, a legdrágább testvér, az áldott orvos, a hú pásztor: Krisztus meghívott minket magához. Mi, akik nem tudtuk visszautasítani földi szüleink és testvéreink hívását, vissza tudnánk-é utasítani éppen ezt a hívást?

Ó, hogy kell mindnyájunknak a családi asztal meleg közössége, a tápláló étel és üdítő ital.

Ajkunkon új tűzzel szárnyal föl az ének:

Amint vagyok sok bűn alatt,
De mert hallom hívó szavad
S mert értem áldozád magad,
Uram Jézus, jövök.

Ámen.

László Dezső

Az életnek kenyere

Alapige: Kolossé 1,15-20

Bibliaolvasás: János 6,48-51

Ma az Úr Jézus azt mondja számunkra, hogy ő az életnek kenyere. A kenyérnek csak akkor veszem hasznát, ha megeszem. A kenyérnek belém kell jutnia, hogy a feladatát betöltse. Krisztus nemcsak felettem van, hanem bennem akar lenni, és úgy akar velem egyesülni, amiképpen a kenyér egyesül a testtel, ha megeszem.

Az, hogy ő az életnek kenyere, számomra mindenekelőtt ezt a belém jutását jelenti. Csak akkor veszem neki hasznát, ha mint a kenyeret megeszem és bensőmbé fogadom. A kenyeret nem elég nézni. A látott kenyér semmit sem használ a testemnek. A megevett azonban annál többet. A magam fölött és magam előtt látott Krisztus nem sokat használ nekem, de ha az életem mindennapi eledele lett, akkor az örök életre táplál.

Ő az életnek kenyere. Ez azt jelenti, hogy éppen olyan nélkülözhetetlen, mint a mindennapi kenyér. Ő nem ünnepi kalács, nem dobostorta, hanem mindennapi kenyér, ami nélkül nincs élet. Ő, ha egy napon nem lenne kenyér, hogy futkosnánk, hogy keresnénk, hogy odaadnánk érte mindent. Hát ha nem lenne többé Krisztus, nem hirdetné az egyház az Igéjét, vajon akkor is éppen olyan nagy riadalom támadna bennünk, mint akkor, ha a testi kenyér fogy el?

Nagyon jól figyeljük meg a Krisztus önmagáról szóló kijelentését: én vagyok az életnek kenyere. Ő az életnek, tehát minden megszűkítés nélkül, a teljes és egész életnek a kenyere. Nem lelki vagy hívő, nem az egyházi vagy keresztyén életnek, hanem az életnek. Ma ugyanis állandó kísértésünk az, hogy Krisztus hatóterületét korlátozzuk, őt a maga teljes egyetemességétől megfosszuk és a magunk szűk, kicsi, kegyes világunkba zárjuk. Olvastuk a kolossébeli gyülekezetnek írt levélből, hogy mindenk, kivétel nélkül mindenek általa és őreá nézve teremtettek és minden őbenne áll fenn. Tetszett az Atyának, hogy őbenne lakozzék az egész teljesség. Ha minden általa teremtett és minden benne áll fenn, akkor nyilvánvaló, hogy mindent, az egész mindenséget ő táplálja. Ő az életnek, az általa teremtett és fenn-tartott életnek a kenyere. Belőle táplálkozik és él az egész mindenség, nemcsak a hívő emberek és a keresztyén gyülekezet, hanem minden élő.

I.

Ha most már a részleteiben is akarjuk látni, hogy Krisztus által az életnek kenyere miképpen táplálja a világot és benne engemet, akkor mindenekelőtt azt kell meglátnunk, hogy hozzá, az életnek kenyéréhez miképpen viszonylik az a mindennapi kenyér, amelyért dolgozunk és imádkozunk, amelyet megeszünk, amely táplál bennünket.

Ma két helytelen felfogás divatozik a keresztyének között a mindennapi

kenyér és Krisztus, az életnek kenyere egymáshoz való viszonyát illetően. Az egyik azt mondja, hogy Krisztus csakis ott válik az életnek kenyérévé, a lélek táplálékává, ahol a testtől szándékosan megvonják a kenyeret, vagyis ahol böjtölnek, ahol aszkéta módra élnek. A másik felfogás szerint a mindennapi kenyér a Sátán kezében van, a vele való törődés tehát bűnös dolog. Amikor nemrégiben valaki ezt a szektás felfogást vallotta előttem, megkérdeztem tőle, hogy szokta-e az egész Miatyánkot imádkozni? – Természetesen hangzott a válasz. Hát hogyan kéri benne a mindennapi kenyeret, ha az a Sátán kezében van, a mennyei Atyától? – következett az újabb kérdésem. Az illetőnek nem volt mit felelnie erre a kérdésre.

Krisztus soha, soha sem mondotta, hogy a testünket tápláló mindennapi kenyér ellentétben van vele, az életnek kenyérével. Sőt arra tanított, hogy naponként kérjük a Mennyei Atyától, hogy dolgozzunk is érte. Hány gyönyörű példázat szól a szántó-vető emberről, a kovászról? Ő maga enni adott a körülötte éhező sokaságnak.

Sohasem szabad tehát a lelki életet a testivel kijátszani. Csakis annak az embernek igaz a hite és istentisztelete, aki a másik embernek megadja azt, amire annak szüksége van. Ne feledjük az utolsó ítéletet. Krisztus akkor nem azt kérdi, hogy hányszor jártunk templomba, mennyit imádkoztunk, hanem csak azt, hogy adtunk-e neki enni és inni, meglátogattuk-e, ha beteg vagy fogoly volt, mert amennyiben eggyel az ő kicsinyei közül nem tettük meg itt a földön, vele nem tettük meg.

Így van Istennek gondja a mi kenyereinkre, és így kötelez el arra, hogy a magunk kenyéréért dolgozzunk és a másik ember testének fönntartására komoly gondunk legyen.

A mai Ige is emlékeztet minkre: Isten a pusztában mennyei kenyeret, mannat adott a bujdosó népnek, hogy ki-ki egyék belőle, hogy meg ne haljon. Isten nem a halottaknak, hanem az élőknek az Istene. Gondja van az élő gyermekeinek a kenyérére. A pusztában, ahol nem tudnak vetni és aratni, ő maga gondoskodott a nép kenyérééről, hogy ki-ki egyék és meg ne haljon. Amíg élünk, a kenyeret, a test táplálékát egy pillanatra sem vethetjük meg, szakíthatjuk el az Istentől, sohasem tekinthetjük a Sátán kezében levőnek. Az igaz, hogy Izráel népének ősei a mannat ették a pusztában és meghaltak. A manna nem tudta őket a halállal szemben megoltalmazni, de Isten mindaddig adja a kenyeret a test fönntartására, amíg a halálunk el nem jön. A testi kenyérnek nincs hatalma a halál fölött, de az életünket a halálig általa tartja fenn Isten.

Krisztusnak joga volt a testi kenyeret hasonlatnak, mennyei valóságok földi ábrázolatának tekinteni, mert ő nem vetette meg, nem bécsülte le a mindennapi eledelt.

II.

Mindennek a fönntartásával és állandó szem előtt tartásával érkezünk el az Ige újabb mondanivalójához: Én vagyok amaz élő kenyér, amely a mennyből szállott alá. Nemcsak annyit kell tehát tudni a mannaról, amellyel Isten a pusztában bujdosó népet táplálta, hogy azt azért adta Isten, hogy ki-ki egyék belőle, hogy meg ne haljanak, hanem azt is, hogy az a manna ószövetségi előképe, példája Krisztusnak, az égből alászállott mennyei kenyérnek. Ahogy Isten a pusztában bujdosó gyermekeinek csodálatos eledelt ad, úgy adta a világnak eledelül Krisztust is, az élő kenyeret.

Mit jelent az, hogy Krisztus az élő kenyér?

A kenyérnek önmagában nincsen élete, Krisztusnak azonban van. A búzának csak addig volt élete, amíg liszté nem őrölték. Addig élt a gabonamag, amíg elvetették. Csodálatosan sarjadt ki belőle a vetés, majd arannyá változott a remegő kalásztenger! Mennyi élet feszült a kicsépelte gabonamagban, új vetések új ígérete élt benne. De ha egyszer liszté őrölték, kenyérré dagasztották és a tüzes kemencében megsütötték, a maga életét teljesen elvesztette. A kenyérnek önmagában nincs élete, csak bennünk és általunk válik újra életté. Kicsi magból támadt ott a betlehemi istállóban. Ekét

húzó barmok között született. Szívesen járt-kelt a tanítványok társaságában a vetések között. Őt is learatták, megcsépezték, összetörték, halálra adták, mint a gabonamagot. A sütökemencét, a pokol tüzét is megjárta. Valóban kenyérré lett. Szenvedésének, halálának, poklokra való alászállásának az útja mi más, mint a gabonamag halálos útja a kenyérsütő kemencéig. A kemencéből húsvét első napján került ki. S akkor derült ki, hogy ő nem holt, hanem élő kenyér. Húsvét reggeléig egészen úgy látszott, hogy ő is csak holt kenyér, de akkor kiderült a kenyér és a közte levő óriási különbség. Ő nem holt kenyér, hanem élő kenyér. Mint élő kelt ki a sírból, és ma is él mint az egész világ életének élő és meglevenítő kenyere. Itt döbbenünk rá az ő halála és feltámadása csodálatos misztériumának a rendkívüli jelentőségére. Nagypénteken megismerjük, hogy Krisztus Istennek nekünk adott drága kenyere; a húsvét pedig azt bizonyítja, hogy ő nem akármilyen, hanem élő kenyér.

A halott, testi kenyér, minél többet vágunk belőle, annál inkább fogy. Ő, sokszor már estére elfogy, pedig még holnapra is kellene tartania. Az élő kenyér, Krisztus azonban éppen azért, mert élő kenyér, nem fogy el soha. Milyen kicsiny volt, amikor először adta magát a tizenkét tanítványnak, csak ők ettek belőle; azután már háromezer embernek lett egyszerre eledele, rendre-rendre a gyülekezetek százai, ezrei, milliói jöttek létre, hogy táplálkozhassanak belőle. Ma az egész világon hány milliós lélek ül az asztala mellett és táplálkozik belőle, mihozzánk hasonló módon! Krisztusnak az a jó tulajdonsága van, hogy minél több felé osztják, minél jobban szétosztják, annál inkább megsokasodik. Mennyit tépték, törték, vágták, osztották drága testét, minden részecskéje önálló új életet kezdett, úgy megsokasodott, hogy ma az egész világon lehet belőle táplálkozni.

Ez az élő kenyér hatalmas ígéretet rejt magában: ha valaki eszik belőle, él örökké. Ahogyan más helyen mondja az Úr: az örök életnek kenyere, A manna és a földi kenyér csak a halálig táplál, Krisztus, az élő kenyér a halálon túl is: az örök életre. De csak azokat táplálja az örök életre, akik itt a földön eszik, mert az örök élet itt kezdődik ebben az életben, és ha valakiben meg nem kezdődik, a halál után nem fog folytatódni. Mi az örök élet? Maga Krisztus felel a kérdésre: az, hogy megismerjék az Istent, azaz vele élő kapcsolatba, belső közösségbe jussanak. Örök élete egyedül Istennek van. Ő azonban a maga örök életét nem tartja meg önmagának; nekünk adja, belénk árasztja Krisztusban, az élő kenyéren keresztül. Amennyit Krisztusból magamba zártam, annyi van bennem az örök életből.

A halál minden kapcsolatot és közösséget felbont a Krisztussal való közösségen kívül. Krisztus valóban élő, éltető, meglevenítő kenyér. Feltámadásában meglátszott, hogy nincsen hatalma fölötte a halálnak! Hogy az ő maga halála nem tudta a benne lévő életet megölni, sőt az élete éppen a halála által szabadult föl és lett a feltámadásában teljessé, úgy az én halálom nem foszt meg engem attól az élettől, amelyet bennem ő maga kezdett el élni.

III.

A döntő kérdés tehát az, hogy miképpen lehet belőle enni.

És az a kenyér pedig, amelyet én adok, az én testem, melyet én adok a világ életéért. Krisztus a maga megtöretett testével táplál bennünket. Az ő megtöretett teste az élő kenyér, Krisztussal mint örök életre tápláló eledellel táplálkozni, belőle enni annyit jelent, mint az ő testét enni.

Amikor erre az igazságra eljutunk, mindenki önkéntelenül az úrvacsorára gondol; abban esszük a Krisztus testét és isszuk az ő véréét. Amikor Krisztus ezt az Igét kiejtette, teste még itt volt a földön, még nem ment át a nagypénteki megtörése, cséplése, őrlése, a pokol tüzén; még nem lett kenyérré, s nem került ki diadalmasan a húsvéti feltámadáson át, és nem ment fel a mennybe az áldozócsüdtörtéki felemeltetésen. Ő a mennyből karácsonykor alászállott, de a mennybemenetelen át oda újra vissza is tért mennyei kenyér. Ő tehát a mennyből táplál bennünket a maga valóságos testével. De hogyan történik ez?

Igéje és Szentlelke által. Az Igének pedig két formája van: a hallható Ige, vagyis a prédikáció, és a látható Ige, vagyis a sákramentum: a keresztség és az úrvacsora. Az igazi igehirdetésben mindig magát Krisztust veszi a lélek éppen úgy, mint az úrvacsorában. Mind a hallható, mind a látható Ige Krisztusnak jegye, pecsétje és záloga. Mialatt testi fülünk emberi beszédet hall és a testi szemünk földi kenyeret lát, addig a hitünk füle a Krisztus valóságos szavát hallja és hitünk szája az ő valóságos mennyei testéből táplálkozik. Krisztus szavát nem a fülem és Krisztus testét nem a szájam veszi be, hanem a hitem füle és a hitem szája. Ezt a kegyelmet a bennem munkálkodó Szentlélek teszi lehetőséggé és valósággá. Azt mondja Águsztinus: higgy és ettél. A hitnek minden Krisztus felé fordulása, neki való engedelmessége, Krisztus iránti bizalma: a lelki táplálkozás megannyi alkalma. Krisztus az egyházat tette az ő mennyei testéből való földi táplálkozás megszentelt helyévé.

Az egyháznak az a feladata, hogy a híveket összegyűjtse a mennyei kenyér asztala köré és felszolgálja nekik a valóságos mennyei kenyér földi jegyeit: azaz hirdesse az Igét, kiszolgáltassa a sákramentumokat, abban a reményben, hogy mialatt ezeket az érzékelhető tevékenységeket folytatja, azokkal együtt maga a Szentlélek is munkálkodni kezd és táplálja a hívőket a Krisztus érettünk megtöretett testének valóságos javaival. Így táplálja Krisztus a maga testével az új Izráelt, az egyházat, Istennek a pusztában bujdosó népét.

Az egyház minden szolgálata arra irányul, hogy vegye az élő kenyeret, Krisztust, és adja a híveknek, adja az egész népnek, adja az egész világnak. Úgy, amint Pál mondta Korinthusi levelében: Én az Úrtól vettem, amit néktek előtökbe is adtam. Ez a parancs egyetemes, mindenkinek vennie kell magába, magához Krisztust, és mindenkinek tovább kell adnia másoknak: hisz ő az életnek élő kenyere s nekünk és minden embernek nagy szükségünk van erre a tápláló eledelre.

Az Ige nekünk szóló parancsa egészen világos: vegyétek és egyétek, vegyétek és adjátok. Vegyétek és egyétek, hogy életetek legyen - vegyétek és adjátok, hogy másoknak is élete legyen. Vegyétek és egyétek, vegyétek és adjátok, hogy ne csak életetek, hanem örök életetek legyen, az örök életnek élő, mennyei kenyere, az Úr Jézus Krisztus által. Ámen.

Pásztori Jenő

Vetés és aratás

Alapige: Galata 6,9

Bibliaolvasás: Galata 5,15-26

Az Igében egy határozott parancs hangzik: "Ne tévelyegjete!" Azok ellen szól, akik látszatkegyességgel, hazug és külsőséges szertartással akarnak Istennek tetszeni. Pál a tévelygők szándékos és tudatos magatartását veszélyesnek látja kicsi gyülekezetére nézve. Minden tévelygés az Úrtól és a hittől tántorít el. A galaták abban a téves hiedelemben élnek, hogy üres beszédükkel, áldozat nélküli keresztyénségükkel megtéveszthetik Istent. Méltán szól a figyelmeztetés: "Ne vezessétek félre, ne csaljátok meg magatokat!" Azaz ne próbáljátok jónak mondani a rosszat, világosságnak a sötétséget, igazságnak a hazugságot, áldozathozatalnak a csalást, istentiszteletnek a bálványozást, evangéliumnak a szentségtelen és vénasszonyos meséket (1Tim 4,7).

Az ilyen szédelőgökre vonatkozik Ézsaiás szava: "Bölcsességed és tudományod csalt meg téged" (46,10). Sajnos itt magunkra ismerünk! Sokszor nem akarunk tudni arról, hogy Isten szeme rajtunk van. Figyeli tetteinket. Ezért hasít bele szívéünkbe a felhívás: "Isten nem csúfoltatik meg." Őt nem lehet kigúnyolni. Isten dicsősége, mindenhatósága kizárja a bűjőcskát,

s igazzá lesz a régi ének: "Teelőttem elrejtjenem semmit nem lehet!" Nemtetésünk jeléül orrunkat hiába fintorgatjuk, mert mi leszünk a nevetség tárgyai, keresztyén életünk karikatúrái. A fájdalom útján haladó Jézus a bűnében fürdő és sütkérező népének joggal üzeni: ne rajtam, hanem timagatosokaton és a ti magzataitokon sírjatok (Lk 23,28). Fra Angelicónak van egy sokatmondó festménye. Krisztus bekötött szemmel trónusán ül. Kezében a földgömb és a jogar. A körülötte álló durva emberek arcul csapdossák, köpködik. Szelídségével, türelmével fegyverezi le ellenségeit. Fensége éppen abban a vonásában teszi nagyvá felettünk őt!

Szeretetének gazdagsága, keresztyének alázata minket bűnbánatra és döntésre kényszerít. Két úrnak nem szolgálhatsz! Ezzel kezdődik az evangélium megértése. Ezért következetesen int az Ige: "mert amit vet az ember, azt aratánda is..."

A vetés és aratás képe nem volt ismeretlen a földművelésből élő emberek előtt. A talaj megfelelő előkészítése, a magvak kiválogatása és idejében való elvetése a bő aratás feltétele. Ahol ez nem történik meg, ott gyümölcstelen marad a fáradozás. Ezért beszél Pál testi és lelki vetésről, illetve aratásról. Nem mindegy, hogy Krisztus gyermekei milyen talajba vetnek és milyen termést gyűjtenek be. Az evangélium szerint: "Mert aki vet az ő testének, a testből arat veszedelmet." Itt az Ige az élvezetek, az önzés szolgálatába állított életet leplezi le. Azt, aki csak önmagáért, aki csak testi célokért él. Azt, aki nem akar tudni arról, hogy a napfény és a szél cserezte életteljessé az Isten képeére teremtett emberi arcoakat. Azt, akinek eszébe sem jut, hogy a harmadik világban éhező testvérei vannak. Elfelejtji, hogy amikor családja számára szétosztja kenyérét, ugyanakkor Afrikában sok millió gyermek étlen hal az elszáradt édesanyai kebleken. De jöjjünk közelebb! Gondoljunk a mámor, a kábítószeresek megszállottjaira. Az alkohol, a paráznaság rabjaira, akik kicsi gyermekeiket maguktól eldobták s enyhet nyújtó családjukból száműzték a hűséget, a csendet és a békességet! Most gondolj azokra is, akiket a pénz, a meggazdagodási vágy hajt, vagy akiket csak a divathóbort és a hazug érvényesülés érdekel.

Vajon nem testi és lelki gyilkosságok ezek? Mit kapnak érte? Mit aratnak belőle? Bizony pusztulást, veszedelmet és halált!

De aki "pedig vet a léleknek, a lélekből arat örök életet". Pál az igazi magvetést a hívek áldozatkészségében látja. Hogy neked mennyit ér a te anyaszentegyházad és az igehirdetés szolgálata, kedves hitvestársad és drága gyermekek, azt az méri, hogy mennyi áldozatot tudsz hozni érte! A szeretet mindenkor a kereszthordozásod fokmérője. Ezen az értékskálán tudod meg: mennyi lelki, szellemi, anyagi támogatást tudsz adni annak, aki rád szorul, aki ajtódon kopog!

Az apostol Efészuban megosztotta kenyérét az éhezőkkel; a korinthusiak iránt a szeretet ablakait tárta ki; Onézimust, a szökött rabszolgát, a társadalom kítaszítottját keblére ölelte. Az adriai tengerparton a homokban öregek és fiatalok, édesanyák és kicsinyek között imádkozik. Milétusban presbitertársaitól könnyes arccal búcsúzik, s a szív tevékeny melegével a júdeai szegények számára a perselypénzt viszi.

A Léleknek vetni azt jelenti, engedem, hogy Isten Szentlelke munkálkodjék bennem és általam. Kapcsolja össze adakozó, segíteni vágyó érzéseinket Krisztus örök és páratlan szeretetével, ahol az örök élet drága gyümölcssei teremnek. Ha Jézus aróára nézel s úgy adod adományodat, ajándékod hálaáldozat, élő istentisztelet lesz.

Te a magvetők melyik sorába tartozol? Abba, "akik szelet vetnek és vihart aratnak"? Vagy azok közé, akik Isten szántóföldjén a Lélekből aratnak örök életet? A hit, a szeretet és a jóság mezején szétmorzsoltt életed az örökkévalóság számára érlel aranykalászatokat.

Ezért nem szabad a jótéteményeinkben megfáradnunk és megrestülnünk. Mennyei Édesatyádnak céljai vannak veled. Jó cselekedeteink rugója nem emberi jószándékainkban rejlenek. Élő hitből, a Szentlélek által születnek, Isten törvényeinek megfelelőek és az ő dicsőségére történnek (HK 91. k.).

A vers utolsó mondatából nem az olvasható ki, hogy jótetteinknek érdem-

szerző ereje van. Az itt emlegetett idejében való aratás jó cselekedetünk jutalma lenne. Isten számtalan helyen tanítja, hogy aki nem vonja meg szeretetét a szűkölködőtől, arra gazdagon kiárasztja jutalmát. Egy pohár víz, egy szelet kenyér, a kis árvára adott ruha, a szegény özvegyasszony két fillére, egy simogató testvéri kéz, egy őszinte mosoly nem marad említetlenül a nagy vizionlátás ítéletében. Azonban a nekünk tulajdonított, nekünk adott érdem csupán kegyelemből a miénk! Ez a Krisztusba oltattak háládatosságának gyümölcse! Íme, előtted van az élet és a halál. Válaszd a halál helyett az életet! Ámen.

Eduard Thurneysen

A Szentlélek hatalma

Alapige: Róma 8,11

Bibliolvasás: Róma 8,9-24

Az Ige a "de ha" szóval kezdődik. Ez a "de ha" nem elröppenő szó, hanem elevenünkbe vág, döntésre késztet. Vajon bennünk lakik csakugyan annak a lelke, aki feltámasztotta Jézus Krisztust a halálból? Ez a kérdés dönti el sorsunkat.

A bibliai üzenet nem hagy ölbe tett kézzel ülni. Nem mondhatjuk, hogy ez a kérdés nem tartozik ránk. Bizonyára vannak itt olyanok, akik amikor felcsendült az alapige a Szentlélek bizonyágtételéről, azt mondták, én nem tudok mit kezdeni ezzel, én nem hiszek benne.

Nos, a Biblia emberekhez szól, éspedig kereső, kérdező, önmaguk életét le nem zárt emberekhez szól, olyanokhoz, akik már torkig vannak a munkával, a gonddal és mindennel. Pál, amikor beszél, igazán hús és vér emberekhez szól. Olyanokhoz, akik benne vannak egy lüktető fővárosi életben. Katonák, kereskedők, költők közül, de legfőképpen a maguk egészen pogány világukból jöttek, amelynek középpontjában teljesen az ember, az ember hatalma, szelleme, érdeke van. Ezek nem dicsekedhettek azzal, hogy valami vallásos tradíció köti őket, csak egyet mondhattak: nem értem. De az apostol ilyen emberekhez szól arról a Szentlélekről, aki bennünk lakozik. Ezzel nem valami elviselhetetlen terhet akart rájuk rakni, hanem meg akarta őket örvendeztetni. Azt mondja ezeken a szavakon keresztül: Bárki légy is, most nem az a döntő, hogy te hitetlenkedő, világias gondolkodású, más úton járó ember vagy, itt a Szentléleké a döntés. Így közelebről arról van szó, hogy a Szentlélek pontosan olyan emberek közt akar lakozni, amilyen te is vagy, Szentlélek a hitetlenkedők, kételkedők, fáradtak, bűnösök, halálraszántak közt akar lakozni.

Figyeljünk erre az Igére: "De ha annak Lelke..." Valahányszor a Biblia a Lélekről, a Szentlélekről szól, olyan kérdést tesz fel, amely életünk mélységeit érinti. Hisz lelki, szellemi erők lakoznak bennünk. De ne csupán az észre, az értelemre gondoljunk. Akár kiművelt elméjű, akár nehéz gondolkodású valaki, nem ez dönt a benne lakozó szellemről. Az érzelmeink, a kedvünk sem azonos a bennünk lakozó lélekkel. Szinte úgy szemlélhetjük, hogy érzelmeink az az égboltozat, amely alatt élünk. Ez lehet derült vagy lehet borús. Vidám emberek azok, akik felett derült égbolt feszül. De még ezzel sem mondtunk semmit sem arról, ami a lélek mélyen rejtőzve hat.

Hány ember búskomor, felhős ég alatt él, és mégis tiszta szellem világlik bennük. Hány vidám embert taszigál tisztátalan szellem.

Az akaratunktól is különbözik ez a szellem. Hisz éppen arra kell gondolnunk, ami mozgatja akaratunkat. A lélek az úr a házban, az akarat pedig csak ennek eszköze. Amilyen a mester, olyan a szerszám forgatása, munkája. Sokszor erős akaratú ember is tehetetlen, mert meg van kötözve benne a szellem, amelynek rendelkeznie kellene akaratával.

Azt a legvégsőt nevezzük szellemnek, Léleknek a mi beszédmódunk szerint, aki gondolkozásunk, érzéseink és akaratunk mögött lakozik.

Amikor róla hallunk, gondoljunk magunkra, énünk titokzatos középpontjára, ahonnan minden kisugárzik. Ezt az énünket, legbensőbb valónkat az a valaki mozgatja, aki nem mi vagyunk. Megfog, meglep, megszállottjai leszünk, oda visz, ahová akar. A rajtunk uralkodó Lélekről van tehát szó, amely elragad és fölindít bennünket.

A szellemeknek (lelkeknek) sokféle faja vehet szállást bennünk! Van fenekölt és aljas, komoly és léha, tiszta és tisztátalan szellem.

Eltölthet az örömmek, a munkának, a szeretetnek a Lelke, de leigázhat a sötétség szelleme is: az irigység, a szenvedély és érzékiség. Ezek szüntelen megkörményeznek bennünket és bebocsáttatást kérnek. Egyszerűen a szívünk nem maradhat üresen. Életünk minden pillanata azért eleven, mert olyan szellem száll meg, amely tovaragad, mint a tengerparti hullám a fürdőzőt.

A Biblia nem arról a sokféle szellemről beszél, amely eltöltheti az emberi szívet, hanem arról az újról, aki szembeszáll mindenféle szellemi erővel, a jókkal és gonoszokkal egyaránt. Ez az Istennek Szent Lelke.

Magunktól nem ismerhetjük meg. Idegen számunkra.

Miben különbözik az általunk ismert szellemek hatalmától? Hadd vessünk fel előbb egy kérdést, amely alapigénk "ha" szócskájában rejlik. Vajon lakozást vett-e bennetek a Lélek? Azt mindnyájan tudjuk, hogy az előbb említett szellemek bennünk lakoznak-e vagy sem. Tudjuk, hogy miként indulunk munkára, tudjuk, hogy hálaadó vagy mogorva és zúgolódó szellem tartott-e hatalmában. Már egy kisgyermek is érzi, hogy a dac, vagy az engedelmesség, vagy a jókedv szelleme hajtja-e. De mit felelünk erre a kérdésre? Van-e bátorságunk azt felelni, hogy igen?! Itt zavarban vagyunk, mert a Szentlelket, Isten Lelkét nem lehet a többivel egy napon sem említeni. Itt másról van szó, azért mondja itt az Írás: Ha annak Lelke lakozik, aki feltámasztotta Jézust!

A szentlélekben a szent szó is arra mutat, hogy Istené, az élő Istené, akinek hatalmát még a halál sem tudja korlátozni, sőt akinek hatalma a halál korlátját is összetöri.

Erről a Szentlélekről hallunk ma!

Ki merné azt mondani, hogy benne ez a Lélek van, hogy magában hordozza ezt a Lelket? De ugyanakkor ki merné kétségbe vonni, ha tetszik ennek a Léleknek bennünk lakozni, hogy ő igazán bennünk van? A Szentlélek előtt nem tehetünk egyebet, mint hogy leborulunk előtte és imádjuk őt.

Amikor elénk lép a Szentlélek, új felismerés nyílik meg előttünk. Ez a mi életünk mégiscsak szegény élet, van ugyan szellemi gazdagságunk, ó, hányféle szellem hát és jár át, milyen magasba tudunk emelkedni, s néha mintha földrengés volna, szédületes mélységekbe zuhanunk! Úgy is ki szoktuk fejezni ezt, hogy elsüllyedünk a mélységekben.

Ez az emberi élet minden eseményével együtt kikerülhetetlen sorompóhoz érkezik. Ez a halál. Itt minden összetörik. Ezt a sorompót csak Isten győzheti le. A mi emberi életünk tehetetlen a halállal szemben. A nagy szellemek, költők, gondolkozók nem segíthetnek a halálon keresztül! Hát még a gonosz szellemi hatalmak, melyeknek éppen abban van gonosz voltuk, hogy a halál felé taszítanak! Minden szentségtelen szenvedély, amitől megremeg a szívünk, halálos.

A szeretet és öröm sem olyan hatalmas, hogy ellene tudnának állni a halál hatalmának.

Csak ha ezt felismerjük, akkor tudjuk megbecsülni a Szentlélek hatalmát.

Ennek van hatalma, hogy a mi halandó testünket is megelevenítse.

Először azt tapasztaljuk meg, hogy milyen nagy hatalma van a halálnak. Először Jézus Krisztust is a halálból támasztotta fel. Azért tisztították őt a halálba, mert hozzánk hasonlóvá lett. Azért lett ez, mert a mi életünk a maga jóságával és gonoszságával együtt elszakadt Szentlélektől, a teremtő Isten Lelkétől.

Ebbe a helyzetbe kiált bele az evangélium szava: "De ha annak Lelke..."

Krisztus az, akin megmutatkozott a halál teljes hatalma. Ő pedig nem

maradt a halálban, a sorompó már keresztül van törve. Ide, a halál birodalmába jött el. Eljött ide, mellénk áll, mint aki a halálban is él, aki minket felvesz a maga életébe. Két esemény körül forog az életünk: az egyik a kereszt, a másik a feltámadás.

Vajon felismertük-e a halál sorompójának teljes komolyságát? De vajon ismerjük-e őt is, aki elvette a halál hatalmát?

Nemcsak a sokféle szellemről kell számot adnunk, hanem a mi bűnünk valószínűségről is. A bűn közepette körülvesz a halál. De minket Atyánk világa vesz körül. Hiába kapunk sok jó szellemi erőt, nem tudunk mégsem megszabadulni. De a gonosz szellemek nem dönthetnek le minket, mert annak Lelke lakozik bennünk, aki feltámasztotta Jézust a halálból.

Aki ezt a kérdést a maga kérdésének vallja, aki ezt hallja, úgy ez a jele a Szentlélek benne való lakozásának.

Ki válaszol így: én nem tudok róla? Az új ember Jézusra, a hit Fejedelmére néz. Aki Jézus Krisztusra néz, abban Szentlélek lakik. Szentlélek a szívünkben lakik. Gyakoroljuk magunkat abban, hogy szüntelen Jézusra nézzünk. Magamtól nem tudom, de az apostolok és a próféták elém állítják Jézust, de amikor Ők vallomást tesznek róla az Írásban, megtudom, hogy itt van, érettem síkra száll, nem hagy a bűn és halál prédájának. Ha ezt meghalloom, megmenekültem. Ezt teszi a Szentlélek.

"A ti halandó testeiteket" - folytatja alapigénk. Még mindig halandó a testünk, és az is marad. A fátyol nem szakadt szét, a sorompó még előttünk áll. Minket is kivisznek a temetőbe. De úgy, ahogy vagyok, a korszellem rabja vagyok, e világ gyermekeként élek, aki nem értem Isten cselekvését, szívem tele kételkedéssel, és sokszor többre tartom a halál erejét az Isten erejénél.

Térjünk vissza kiindulási pontunkhoz. Az a borzasztó, hogy életünkben különböző szellemi hatalmak uralkodnak, ezek görnyesztenek teljesen hatalmukba. Ahol ez történik, ott a szellemek ejtenek rabul és rajtunk nem úr többé Isten, így mi a démonok által hajtott emberek közé tartozunk.

Ilyenkor, akár jó, akár gonosz szellem lesz úrrá rajtunk, életünk betegségben sínylődik.

Egész korokat ismerünk, melyekben alapjában jó eszmények babonáznak meg embereket, népeket. De e szellemi hatalmak, ezek az eszmények a démonok szolgálatában szörnyűséggé válnak.

Ebben a helyzetben szól a Lélek: Enyém vagy, nem eszményeidé, nem tévelygéseidé. Így utat találunk egymáshoz is. Munkának láthatunk. Nem a halálé az utolsó szó. Ez a Lélek vigasztal minket. Ez a mi keresztyén hitünk. Jövel teremő Lélek. Hadd egyesüljünk e hitben. Legyen Isten ereje hathatós közöttünk. Ámen.

Fordította: Molnár Károly

Esketési beszéd

Nagy László

"És lesznek ketten egy testté"

Alapige: Márk 10,8

Szent Igénkben az Úr Jézus Krisztus a farizeusoknak a házassági elválás kérdésére adott feleletében lényegileg megismétli a házasság szereztetéséről szóló ótestamentumi tanítást (1Móz 2,18-25).

A házasság nem társadalmi jelenség, hanem teremtési életrend. Az a teremtési életrend, melyben a férfi és a nő egy testté egyesül: "és lesznek ketten egy testté". Az igazi házasság és a házasság a maga igazi mivoltában ez az eggyé létel.

Ez az eggyé létel a házasság titka és csodája.

I.

A mi korunk embere elfelejtette, hogy a házasság teremtési életrend és két test teljes eggyé létele. A posztmodern kor embere a házasságban csupán harmóniát keres, s a házasság ideális formájának a harmonikus házasságot tekinti. Ez a harmonikus házasság azonban nem azonos a Szentírás házasságfogalmával, mely két különemű ember teljes életre szóló és halálig tartó sorsközösségét, szeretetszövetségét tartja igazi házasságnak.

A férfi és a nő kapcsolatában a harmónia felületes és felszínes kapcsolat csupán. A keresztyén házasság mélyebb és tartósabb, erősebb és teherbíróbb, mint két rokon lélek színes élményekben és apró örömpökben gazdag harmóniája. Két hang bizonyos helyzetben szépen csenghet és cseng össze. Ez a zenei harmónia. De az élet olyan sokféleképpen változtatja, zenei kifejezésekkel élve, a "műfaját", az "előjegyzését" és a "dinamikáját", hogy a legváltozatosabb élethelyzetekben, a betegség és a megpróbáltatás idején, a két, egykor szépen összecsendülő lélek harmóniája diszharmóniává válhat és válik. S mi történik ekkor? Könnyelműen és kényszeredetten letörlik a házasság kottapapírjáról a diszsonáns hangzatokat, vagyis felbontják a házasságot. Az elválás folyamata alatt a két ifjú lélek olyan károsodást szenved, melyet további életük során csak nehezen vagy sohasem tudnak ki-egyensúlyozni. De mi lesz a félárva gyermekek sorsa?

II.

Szent Igénk a házasságról tanítva a két lélek harmóniájától a két lélek eggyé lételeig vezet most benneteket. E teljes egyesülés során és nyomán a keresztyén házasságban már nem két különálló egyéniségről, hanem egyetlen személyiségről beszélünk. A házasság mint két test eggyé létele azt jelenti, hogy a házasságban a két partnernek el kell veszítenie önálló létét, különálló gondolkodását, saját érzélemlát, és boldogan fel kell oldódnia s gyümölcsözően be kell teljesednie a társa életével, gondolkodásával és érzélemlátával. Mindaddig, amíg a házasságon belül két külön gondolkodó fő, két külön érző szív van, amíg két külön életúton járó lábak és ellentétes célokért küzdő kezek vannak, addig az igazi házasság válságban van, addig valóban nem lehet beszélni másról, mint harmonikus pillanatokról, kedves délutánokról, hangulatos estékről, élménydús kirándulásokról, de nem lehet beszélni teljes eggyé lételeiről és tökéletes egyesülésről. A hangulatos órák és a harmonikus esték tűnő örömként könnyen elillannak, a nehéz élethelyzetek útvesztőiben a laza szálakkal összekapcsolódó szívek könnyen elvesztik egymást, és más megoldás nem kínálkozik, mint a teljes

szakítás, a válás, a házasság felbontása. Sokszor olyan rövid az út Isten szent házától az ügyvédi irodáig és a törvényszék valóterméig.

"Lesznek ketten egy testté"! Olyan titokzatos esemény és olyan csodálatos folyamat ez, melyet nem a több évtizedes megszokás eredményez, hanem amelyet maga a teremtő Isten visz végbe bennetek akkor, amikor Szent Lelke által "egy szívvé és egy lélekké" egyesít benneteket.

III.

Ha Pál apostol Krisztus és az egyház kapcsolatát a házastársak közötti kapcsolattal szemlélteti (Ef 5,32), úgy szabad most megfordítanunk ezt az egyenleget és szabad most az egyház példájával szemléltetnünk a házasságot.

Az apostoli ősegyházzról a következőket olvassuk: "A hívők sokaságának pedig szíve-lelke egy vala, és senki semmi marháját nem mondá magáénak, hanem nekik mindenük köz vala" (ApCsel 4,32). Ha Szentlélek erejében több ezer hívő között kialakulhatott az egy szív és egy lélek egysége, mennyivel inkább kialakulhat a szív és a lélek egysége két olyan ifjú között, akik igaz szeretetet táplálnak egymás iránt. Mint ti!

A házasságban mint az egy szív és egy lélek közösségében megszűnik és meg is kell szűnnie az enyém-tied tulajdonjogának. A szent házasságban sem a férfinak, sem a nőnek nem szabad önmagát a saját tulajdonának tartania. Ha a házastársak szívük és lelkük között olyan határvonalat húznak, melyen belül ki-ki a saját szenvedélyeinek, a saját gondolatainak hódolva a maga egyéni életét éli, akkor lényegében már megszűnt közöttük a házasság közössége és szövetsége. A "külön" fizetés, a "külön" társaság, a "külön" nyaralás világosan jelzi azt, hogy ebben az esetben nem egy testté lett házastársakról, hanem hangulatos esték harmóniáját kereső partnerekről van szó csupán. Aki a házasság közösségén és szövetségén belül csak harmóniát keres és nem vállalja a nyomorúság idejének minden kockázatát és keresztjét, az a házasságban csak keserű csalódást és fájdalmas kiábrándulást fog találni.

A keresztyén házasság az egyé lett szívek és lelkek boldog szeretetközössége. Olyan mély sorsközösség, melyben közös a szív érzelmi világa; melyben közös a lélek értelemvilága; melyben közös az öröm és közös a bánat. Az igazi házasság azoknak az egyé lett szíveknek szeretetközössége, akik együtt örvendenek és együtt sírnak; akik együtt szenvednek és együtt diadalmaskodnak, akik együtt keresik a keresztyén élet igaz útját, akik együtt küzdenek a bűn és a sátán ellen, hogy senki és semmi el ne vegye koronájukat. A ti koronátokat sem!

Jöjjetek, keresztyén testvéreim, és esedezzünk Isten Szent Lelkének kitöltetéséért. Jövel teremtő Szentlélek Isten, és szerkeszd egy szívvé és egy lélekké gyülekezetünk e két kedves gyermekét, hogy a házasság titokzatos és csodálatos útján egy szívvel és egy lélekkel szolgálhassák a mi Urunk, Istenünk dicsőségét és egymás naponkénti építését. Ámen.

Temetési beszédek

Molnár•Károly

Hitünk vigasztalása

~~Adaptáció~~ János 17,24-26

Hitünk vigasztalása az, hogy még a halál sem szakít el minket attól a szeretettől, mely a Jézus Krisztusban van. Ezt nemcsak úgy értjük, hogy az a szál nem szakad el, mely bennünket itt az életben Jézushoz fűzött és egymáshoz kötött, hanem ebbe a tételbe belefoglaljuk azt is, hogy ez a soha el nem fogyó, mindent hívó, mindent tűró és soha el nem fogyó szeretet maga a mi Urunk Jézus Krisztus kegyelmes Atyja. Isten szeretet. Isten örök szeretete Jézus Krisztusban öltött testet és árad felénk. Az, aki itt, e földi életben Jézussal, az ő indulatával, az ő szeretetével, a vele való egységben élt, annak számára boldogság volt, hogy háza népe: a felesége, gyermeke, anyja és testvére és ezek háza népe vele együtt hittek és engedelmeskedtek ennek a szeretetnek. Ez a lelki egység szentelte meg azt a vérségi kapcsolatot is, amelyet mi értékelünk, de amely e nélkül a lelki kapcsolat nélkül olyan, mint a föld napfény és eső nélkül.

Ami Urunk Jézus főpapi imájában így emlékezik meg az övéiről: "Atyám, akiket nekem adtál, akarom, hogy ahol én vagyok, azok is énvelem legyenek, amiképpen mi egy vagyunk."

A szent kereszttségben a koporsóban pihenő testvérünket az ő édesanyja Jézusnak ajánlotta fel. Az édesanya hite és reménysége abból a szeretetből vett erőt, amelyet Jézus Krisztus mutatott be érettünk. Mi ennek a Krisztusnak vagyunk a tulajdonai, aki úgy vigyáz reánk, mint a pásztor a nyájra. És Jézus az övét magához viszi és magához veszi. Mi por és hamu vagyunk. Az, aki a gépek felett úr volt, akinek szavára emberek serege mozdult meg, a sírhant alatt szétomlik. Az a vigasztaló, hogy Jézus azt kéri az Atyától, hogy vele megváltottai Isten mellett legyenek. Tehát, drága édesanya, akkor lesz melletted a fiad, ha te is Isten mellett leszel, ha hallod az atyai szót, ha tudni akarod, hogy mi az ő szent terve veled, és akkor láthatod meg te is a Feltámadott dicsőségét, ha szívedbe fogadod őt.

Aki itt távol van Istentől, az csak a temetőt járhatja, az csak az ember hamar múlt dicsőségét láthatja; de Jézus neked, nektek az ő oldala mellett, Isten mellett akar helyet: "akiket nekem adtál, akarom, hogy ahol én vagyok, ők is ott legyenek".

A feleség számára érthető ez az imádság. Hisz mint hitvestárs szeretete, ha együtt vannak. Bizonyára ő is szívesen volt otthon a család meghitt körében. Lehet, hogy vallomást tett fia és menyje előtt arról, hogy szereti olvasni a Szentírást, miként azt ősei is tették. Lehet, hogy buzdított is benneteket arra, hogy ne "szégyelljétek az evangéliumot", hogy szeressétek a templomot, és örüljétek, ha atyafiak serege között dicsőíthetitek az Uristent. Benne van ebben, hogy "legyetek ott, ahol én akarom", az az imádság is: Uram, akiket nekem adtál, azok a hitben hadd legyenek velem, hadd lássák meg, hogy a te szereteted soha el nem múlik.

Azért úgy lesztek méltók apátokhoz, ha megértitek, mit jelent az, hogy Isten köztetek akar lenni, mert ő az örök szeretet.

Jézus Krisztus arról beszél, hogy még a világ nem volt, de őt az Atya már szeretné. Mivel Jézus, a mennyi Fiú, minket testvéreivé fogadott, ezért az az öröktől fogva való kegyelmes szeretet minket is Istenhez kapcsol. Milyen nagy dolog, hogy a testvérek, akik most itt vannak a koporsó mellett, a Jézus Krisztusnak testvérei. Értitek-e, megbecsülitek-e eléggé ezt a méltóságot? Lehet, hogy ti, mint testvérek, sok mindent tettetek egymásért, örültetek a szülői házban, szívesen gondoltatok arra, hogy most

együtt egy édesanyának a támaszai lehettek, de a testvériséget az szenteli meg, hogy Jézus az ő Atyjának a titkait megmondotta. Ha ti igazán testvérek akartok maradni, ha igazán azt akarjátok, hogy ez a szál a síron túl is tartson, akkor ez a mennyei Atya kell hogy összekössön benneteket. Ez a ti számotokra is kegyelem. Isten jósága olyan váratlan, olyan meglepő, mint ez a mostani találkozás. Mert az Írás nem titkolja el: "ez a világ nem ismert téged, Igazságos Atyám"! Ez a világ csak azt ismerheti meg, amit megfoghat, amit láthat és az eszével megérthet. De Istent csak az ismerheti meg, akinek Isten maga mutatja meg Jézus Krisztust: itt van a te Megváltó Urad! Nézz az ő életére!

Isten adhatja és adja ezt a Jézussal való találkozást, hogy hitünk fel-emelje tekintetünket a sírról Isten felé, aki Lelke által vigasztal és megtart.

Ezzel a reménységgel imádkozzunk. Ámen.

Nagy László

Akik Istent szeretik

Alapige: Róma 8,28

Szent Igénk azokról és azoknak szól, akik Istent szeretik.

A Szentírás hosszú sorban vonultatja el előttünk azokat a kiváltságos embereket, azokat a bűnös hívőket, akik szerették és hitük repeső karjával magukhoz ölelték azt a korlátlan hatalmú, azt a rettenetes haragú szent Urat, aki a mi Urunk Jézus Krisztusban szerelmes Atyánk lett. Lehet és szabad viszonznunk mennyei Atyánk szeretetét, aki a Krisztus Jézusban "örökkévaló" szeretetével (Jer 31,3) "előbb" (1Jn 4,9) szeretett minket.

De vajon ma is vannak még olyan emberek - kérdezi mindenben kételkedő századunk -, akik teljes szívükből, teljes lelkükből és teljes elméjükből szeretik Istent?

I.

Kiábrándult és csalódott századunk e szomorú kérdésére feleletül most e koporsóban pihenő testvérünkre mutatunk, aki a két világháborúban, lelki-ekben és szellemiekben egyaránt megrendült XX. század végén képmutatás nélkül, tiszta és teljes szívből szerette a mi Urunk Jézus Krisztus mennyei Atyját.

Íme egy férfi, aki Isten szeretetében ismerte fel életének páratlan lehetőségét és boldog szabadságát. Íme egy férfi, aki azoknak a lelkeknek hatalmas családjához tartozik, akik minden csúfolódás és tagadás, minden tiltás és büntetés ellenére is állhatatosak maradtak Isten képmutatás nélküli, tiszta szeretetében.

Felolvasott Igénk az Istent szerető lelkekről az Istent szerető lelkeknek azzal a céllal beszél, hogy példájuk nyomán mi is egyre inkább elmélyüljünk Istennek abban az irántunk való szeretetében, mely soha el nem fogy, mely mindörökké megmarad (1Kor 13,8-13).

E koporsóban pihenő testvérünk nem lelke titkos kamrájának csendes rejtekében, hanem az egyházi élet nyilvánosságában és nyilvánossága előtt tett naponként bizonyosságot Isten iránti igaz szeretetéről. Nem félt szeretni az emberek előtt azt az Istent, aki nem féltette a kereszt rettenetes halálától szerelmes egyszülöttjét, akiben és aki által szeretete legyőzte a bűnre haragvó félelmes szentségét, akiben és aki által szeretete legyőzte a bűnt és a halált.

E koporsóban pihenő testvérünk Istent az igehirdető és igehallgató egyház közösségében, Isten megváltott gyermekeinek szent társaságában szerette.

Állandó helye volt áldott templomunkban, ahol kitárulkozva hallgatta Isten Igéjét, ahol túláradó örömmel énekelte zsoltárainkat, ahol odaadóan imádkozott. A láthatatlan Istent a földön szenvedő és vitézkedő anyaszentegyház közösségében szerette és tisztelte, imádta és áldotta.

A mennyei Atya iránti szeretete, először, a lelki édesanya, a földi anyaszentegyház iránti tiszteletteljes és figyelmes szeretetében nyilvánult meg. Konfirmációja óta elkötelezte magát az egyház földi létéből következő minden nyomorúságának enyhítésére és minden szükségének és szükségletének panaszmentes hordozására.

A mennyei Atya iránti szeretete, másodszor, Isten embergyermekei iránti segítő és gyógyító szeretetében nyilvánult meg. Mindig hajlandó és kész volt a láthatatlan Isten iránti szeretetét a látható embertársai iránti szeretetében kifejezni és megbizonyítani. Főleg Isten kicsinyeit, az árvákat, a betegeket és az özvegyeket vette körül segítőkész szeretetével.

A mennyei Atya iránti szeretetét, harmadszor, legközvetlenebbül és legvilágosabban családja iránti magasztos szeretetében tette szemlélhetővé. Hitvese iránti gyöngéd és figyelmes szeretete igazi példája az Istent szerető hűségének és áldozatkészségének. Gyermekait úgy szerette, mint két szeme világát, de nem kényeztette el őket, hanem figyelmesen és fáradhatatlanul irányította őket Isten, a család és az egyház iránti szeretet útjaira.

Ezért az Isten iránti igaz szeretetért marad emléke áldott mind egyháza, mind családja körében.

II.

Szent Igénk vallomásosan így összegezi azoknak életét, akik az Istent szeretik: "Tudjuk pedig, hogy azoknak, akik Istent szeretik, minden javokra van."

Tudjuk! Ez a hívó egyház hangja. Azoknak a hangja, akik Istent képmutatás nélkül, igazán szeretik. Isten azoknak az életét, akik őt a hit hűséges engedelmisségében Uruknek és Atyjuknak vallják, sajátosan formálja és sajátosan vezérel. Isten e sajátos gondviselése és kormányzása az örökkévalóság jegyében és az örökkévalóság számára történik. Miközben Isten az örökkévalóság számára alakítja az őt szerető gyermekeinek életét, nem a mára, nem a ma apró-cseprő gondjaira, nem a ma pillanatnyi szenvedésére tekint, hanem gyermeki üdvösségére néz. Isten e szemléletében és tervében gyermekeit a maga számára, a vele való szem nem látta, fül nem hallotta, sem emberi szív meg nem gondolta boldogságra formálja (1Kor 2,9). A hit ismeri Isten e tervét. Ezért felül tud emelkedni a látszólagos kellemetlenségeken és kényelmetlenségeken, sőt a nagy nyomorúságokon is, mert tudja, hogy Isten "mindazt a rosszat, melyet e siralomvölgyben reám bocsát, javamra fordítja" (4K 26). Tudjuk, vallja az Istent szerető egyház, vallják az Urat szerető gyermekei, hogy Isten minden szenvedésen és nyomorúságon keresztül győztesen vezérel gyermekeit az ő örökkévaló országa felé. Isten úgy formálja a világ történelmét, Isten úgy formálja választott gyermekeinek életét, hogy minden de minden az őt szeretők javára fordul. Mi nem látjuk mindig világosan Isten tervét, de az Úr iránti feltétlen bizalom bizonyos abban, hogy sem élet, sem halál, sem mélység, sem magasság el nem szakíthat bennünket Isten szerelmétől, mely vagyon a mi Urunk Jézus Krisztusban (Róm 8,38-39).

E koporsóban pihenő testvérünk a hit biztos ismeretében tudta ezt. Bizonyosan tudta, hogy élete minden eseménye mögött Isten reá vigyázó "szent arca rejtőzik". Ebben a bizonyosságban fogadta és hordozta azokat a súlyos kereszteteket, melyeket vállára helyezett az Úr. Kimondhatatlanul bízott Isten mindent de mindent javunkra fordító hatalmában. Bizonyosan tudta és reménykedve várta azt a nagy cserét, melyben és mely által Isten minden rosszat jóra, minden szenvedést üdvösségre fordít. Tudta, hogy az az Úr, aki képes kicserélni a kőszívet keblünkben és képes új szívet ajándékozni nekünk (Ez 11,19), az az Úr atyai szíve szeretetében képes átváltoztatni halandó testünket és képes halhatatlanságba öltöztetni azt (1Kor 15,53).

1
Ebben a bizonyosságban állta az élet minden szenvedését és nyomorúságát. Állta és kiállta a próbát! Ezért a bizonyosságért lesz emléke áldott közöttünk.

III.

Isten maga végzett a világ és az ember jövőjéről. E döntése kegyelmi szövetségéből következik. Isten kegyelmi végzése szerint döntött választottai üdvössége felől. Ezek azok, akiket eleve elrendelt a vele való örök élet boldogságára. Ezek azok a hivatalosok, akiket meghívott a Bárány menyegzői vacsorájára (Jel 19,9). Mert a mennyei Atya úgy és akkor fordít mindent de mindent a javunkra, amikor a Bárány Jézus Krisztus menyegzői ünnepén letelepedik választott hivatalosaival együtt az öröm lakodalmas asztalához.

E koporsóban pihenő testvérünk zsenge ifjú korától a hit tudatában és a hit öntudatával készült erre az örök mennyei ünnepre. E világ minden szenvedése és nyomorúsága közepette úgy járt-kelt ebben a világban, mint aki szívében hordozza a mennyei örök örömnépre szóló meghívót. Készült arra a boldog találkozásra, amikor átadhatja teljesen szívét mennyei Atyánknak, aki az örök élet koronáját ajándékozó Urunk.

E koporsóban pihenő testvérünk teljesen tudatában volt kiválasztott mivoltának. Büszke volt arra, hogy hivatalos a Bárány menyegzői vacsorájára. Ezért szerette megváltásunk kegyelmes Istenét.

Ezért marad emléke áldott közöttünk. Ámen.

A lapot alapította: dr. Csiha Kálmán és Nagy László
Főszerkesztő: Nagy László
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Az Erdélyi Református Egyházkerület Igazgatótanácsa
Készült a Református Egyház Misztótfalusi Sajtóközpontjának
nyomdájában

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza